

MTI BELFÖLDI HIREK

B 58. kiadás

1957. december 16.

21 óra 5 perc

Magyar-lengyel baráti est Szekszárdon

1957. december 16.

Szekszárdon a Hazafias Néppront városi szervezete és a budapesti Lengyel művelődési intézet hátrón este nagysikerű magyar-lengyel baráti estet rendezett a Művelődési Házban. Az est első részében dr. Kaszás Inre gimnáziumi tanár szánolt be lengyelországi élményeiről, majd Garai György érdemes művész és Petri Endre zongoraművész szerepelt nagy sikerrel. Az est befejező részében három lengyel ismeretterjesztő filmet mutattak be. /MTI/

Vége

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás

1957. december 17.

6 óra -- perc

Új, olcsó építőanyagok pernyéből és kohósalakból

1957. december 17.

A Dunai Vasműben keletkező és eddig nagyrészt kárba vesztett hulladékanyagok, az erőműből kikerülő pernye és a nagyolvasztómű kohósalakjának felhasználására, széleskörű a kutató munka. Forbáth Robert vegyész-mérnök és László György nyugdíjas egyetemi tanár együttesen és külön-külön is rengeteg kísérletet végeztek. Kutatásaik eredménye a pernyéből készülő falazó és vakoló habarcs, a pernyevályog és a könnyű falazó blokk.

A pernyehabarcsot a rondes habarcsához szükséges mészharmadával állítják elő. Ennek a habarcsfajtának nagy előnye, hogy, bár kevesebb mésszel készül, mégis szilárdabb, mint az eddig használatos habarcs. Ha minden olyan helyen használják, ahol szénpernye keletkezik, évente legalább 100.000 tonna mésztakarítható meg.

Új, egyszerű és olcsó építőanyag a pernyevályog, amelyet pernyéből és löszföldből kevernek. Fajsúlya igen könnyű, nem zsugorodik és a vizet sem engedi át. Olcsósága és előnyei miatt, vályog és vertfal helyett, igen alkalmas kislakásépítkezéshez.

A legértékesebb új építőanyag az a falazó blokk, amelyet egyelőre kilenc téglá nagyságban pernyéből és granulált salakból, kismennyiségű gerjesztő anyag hozzáadásával készítenek. Az ily módon gyártott falazó blokk könnyű, szilárdsága és hőszigetelése is megfelelő, hangszigetelése pedig igen jó.

Az újfajta építőanyagok széleskörű felhasználására tavasszal kerül sor. /MTI/

Állatfigurák és dominó kekszéből

1957. december 17.

A Gőri Keksz és Ostyagyárban a jövő évben számos újdonság készül. Ezeknek gyártásánál gondoltak a gyermekekre is. Az üzem a kisinyek kedvelt állatfiguráit: macskát, cicát, kutyát, nyulat, elefántot, stb. készít majd kekszéből. Ezen kívül dominó lapokat is formáznak majd keksz tésztájából. A két újdonságból az első negyedévben több tizmázsányit küldenek az üzletkebe. /MTI/

B 2.kiadás 1957. december 17. 6 óra 05 perc

Megkezdődtek az előkészületek a tavaszi lipcsei vásárra

1957. december 17.

Kelot és Nyugat kereskedelmének már hagyományos nagy találkozóhelyén, Lipcsében, az 1958-as tavaszi vásárt március 2. és 11. között rendezik meg. - szokáshoz híven a magyar ipar és mezőgazdaság termékei ez alkalommal is szerepelnek a lipcsei nemzetközi vásáron. Áruink bemutatójának előkészítését már megkezdte a Magyar Kereskedelmi Kamara. Elkészültek a magyar pavilon belső kiképzésének tervei és a hozzá szükséges építő, dekorációs anyagok egy részét már elszállították Lipcsébe.

A magyar vállalatok exportcikkeivel öt helyen találkozhatnak majd a vásár látogatói. A vásár magyar rendezői 2000 négyzetméter helyet foglaltak le a lengyelekkel közös technikai csarnokban. Ezenkívül a városban levő nagy üzletházak közül a Ring-Messehaus-ban a ruházati cikkeket, a Messehaus-Sonderben az élelmiszereket, a Hansa Haus-ban a könyveket, folyóiratokat, a Dresdner Hofban pedig a gyógyszereket állítjuk ki. Kiállítási területünk így jóval nagyobb lesz, mint az előző években.

A technikai csarnokban helyezik el a szerszámgépeket, a műszereket, a jármű- és a híradástechnikai ipar gyártmányait. A kiállítás szervezőinek az a fő törekvésük, hogy mind több technikai berendezést mutassanak be működés közben. Ennek megfelelően a Csepel-szerszámgépeket a technológiai sorrend szerint állítják fel és az érdeklődő közönség előtt munkálnak meg rajtuk egy-egy munkadarabot. Érdekesnek ígérkezik az Orion rádiók és televíziós készülékek kiállítása. Megoldják, hogy két külön telefonfülkében levő személy a televízióban lássa egymást, őket pedig a látogató közönség ugyancsak televízióon figyelhesse. A közönség előtt végzik majd egy speciális Elzett-lakat kulcsán az utolsó befejező műveletet is. A műanyagfeldolgozó gépek gyártásában az utóbbi években nagyot fejlődött iparunk, ezért olyan gépet is felállítanak, amely a műanyag tasakokat a helyszínen hegeszti.

Elviszik Lipcsébe az esztargomi Szerszámgyár GH 400-as gyalugépet, a Baloiannisz gyár újonnan tervezett kör alakú telefonkészülékét, a légpárnás köszörűgép új típusát. Ezenkívül több új megoldású technikai berendezést is készít iparunk a vásárra.

A vásár területén egy helyen és Lipcse központjában az egyik reprezentatív üzletben árusítják majd a magyar élelmiszereket. Így a látogatók meg is izlelhetik a magyar szalámit, sajtokat, italfélleket, konzerveket és a námetek körében már ismert, kész-ételeinket.

A vásárra magyar kereskedelmi küldöttség is utazik Lipcsébe. /MTI/

B 3.kiadás 1957. december 17. 6 óra 10 perc

Tizenkét szalaggal dolgozik a Sztálinvárosi Ruhagyár

1957. december 17.

A Vörös Október Férfiruhagyár sztálinvárosi üzeme a kikötő három emeletes épületét teljesen benépesítette. A terv szerinti felfejlesztésnek megfelelően dolgozik már a 8 nadrág és a 4 zakó-szalag. Sztálinváros első könnyűipari üzeme körülbelül 800 dolgozónak, nagyrészt asszonyoknak és lányoknak ad munkát. Az üzem varró szakmunkások hiányában sok nehézséggel küzd. Ennek ellenére az első négy szalag dolgozó már elérték a 100 százalékos termelést. A gyáralapítás óta eltelt négy és fél hónap alatt nagymennyiségű konfekcionált férfiruhát készítettek az üzemben. Hétfőig 33.000 nadrágot és 22.000 zakót adtak át a kereskedelemnek. /MTI/

Befejezték a tatai szőnyeggyár bővítését

1957. december 17.

Kétmillió forintos beruházással befejezték a Tatai Szőnyeggyár bővítését. A beruházás nagyrészt az üzem két év alatt visszafizetendő kölcsön formájában magára vállalta. A bővítéssel a termelést mintegy 15 százalékkal növelhetik és jelentősen bővítik a választékot is. Lehetővé vált az is, hogy a háború alatt megromló szőnyeggyártó gépeket munkába állítsák. Így hamarosan megkezdik a fogyasztók által keresett, eddig nélkülözött, 3,5-4 méter széles szőnyegek gyártását. /MTI/

B 4. kiadás

1957. december 17. 6 óra 15 perc

Dán sertéseket is tenyésztenek a debreceni Mezőgazdasági Akadémia Tangazdaságában

1957. december 17.

A debreceni Mezőgazdasági Akadémia Tangazdaságában két év óta dán sertésfajta tenyésztésével is kísérleteznek. Az apa- és az anyaállatokat a gödöllői tangazdaságban tenyésztették ki. Ezek már jól bírják az alföldi klímát. Nagytestűek és igen szaporák: legutóbb az egyik dán koca 17 malacot fialt, de volt már tizenkilences szaporulat is. Nemrégiben külföldről repülőgéppel szállítottak Gödöllőre dán apaállatokat, amiből egyet ismét kapott a debreceni tangazdaság. Most már két dán anyakocájuk és két apaállatuk van. A tervek szerint ezeket tisztavérben tenyésztik tovább, de felhasználják keresztezésre magyar mangalicával is. Az eddigi kísérletek azt bizonyítják, hogy a keresztezett szülő hizékonyaságban is utoléri a mangalicát. /MTI/

Klubot rendez be a Magyar-Szovjet Baráti Társaság Szolnokon

1957. december 17.

A Magyar-Szovjet Baráti Társaság Szolnok megyei szervezete - a Hazafias Népfronttal, az Ismeretterjesztő Társulattal és más társadalmi szervezetekkel közösen - mintegy 100 irodalmi esten, szakelőadáson, filmetitűszen ismertette a Szovjetunió népeinek életét, a szocialista építésben elért eredményeit. A baráti társaság most elhatározta, hogy a kapcsolatok további elmélyítésére klubhelyiséget rendez be Szolnokon. A klubban televízió, rádió, zongora, mintegy 500 kötetes orosz és magyarnyelvű könyvtár áll majd a látogatók rendelkezésére. Az új helyiséget előreláthatólag január első napjaiban adják fel. /MTI/

B 5. kiadás

1957. december 17. 6 óra 20 perc

"Télálló" növényfajták kísérleti nevelése a Mátrában

1957. december 17.

A Kompolti Kísérleti Gazdaság mátraszontlászói telepén évek óta figyelik: hogyan viselkednek a fagyval, hideggel szemben az új növényfajták, mennyiben honosítható meg termelésük nagyüzemi méretekben az északi tájakon is. Különleges eljárásokat alkalmaznak a télállóság megállapítására. A kis kísérleti parcellákat befedik, hogy azokhoz ho ne férhessen, tehát a hótakaró nem óvja meg a hidegtől, fagytól a növényt. Így kiderül, bírja-e a hideget, a fagyot. Két-két mikroparcellát fakoróval vesznek körül, erre védőhálót feszítenek, amelyről a havat állandóan letakarítják.

Eddig általában pillangósokat, őszi búzát és rozsot figyelték meg ilyen módon. A legújabb kompolti nemesítés: a K.169 buza is évekig tűrte itt a hideget, ami - ezt a jótulajdonságát is hozzászámítva - elismerték. A Gyógynövénykutató Intézet minden évben küld néhány gyógynövényt erre az északi kísérleti telepre. /MTI/

Fűzeseket telepítenek a Hortobágyon

1957. december 17.

Máta
Néhány esztendeje a hortobágyi kilenclyuku hirtől / felő mintegy hét holdnyi területen fűzeseket telepítettek a Hortobágy folyó partján. Az elmúlt napokban a Hortobágy-Borsosi Állami Gazdaság dolgozói megkezdték a fűzfavesszők szedését. Ezekből 200-300 különböző kosarat és kast fognak a gazdaság részére. A tervek szerint - mivel a fűzfa igen kedveli ezt a talajt és vidéket - újabb husz hold fűzest telepítenek a Hortobágyon. /MTI/

"Hópehely"-bált rendeznek karácsonykor a három nemzetiségű Battonyán

1957. december 17.

A román határmenti Battonyán a földművelésszövetkezeti nőbizottság - a községi nőtanácsal közösen - karácsonykor a József Attila művelődési otthonban hópehely-bált rendez. Délután hatalmas karácsonyfa alatt megajándékozzák a gyermekeket, majd a község magyar, román és délszláv lakosai bálon szórakoznak. /MTI/

B 6. kiadás

1957. december 17.

6 óra 25 perc

Gyékényfonást, papucs-készítést tanulnak a nagykanizsai Vörös Csillag Termelőszövetkezet nőtagjai

1957. december 17.

A téli hónapokban senki nem maradna munka nélkül a nagykanizsai Vörös Csillag Termelőszövetkezetben az asszonyok. A termelőszövetkezet vezetősége gyékényfonó műhelyt rendez be, ahol az idős, hozzáértő tagok irányításával, főleg az asszonyok sajátítják el a gyékényfonás mesterségét. Egyelőre papucsot és melegágyi tekercet készítenek. A gyékénytakarókat saját, husz holdas kertészetükben használják fel, a papucsokat pedig piacra viszik. /MTI/

Autóparkoló hely lesz a Divatesarnok helyén

1957. december 17.

Az ellenforradalom idején leégett Divatesarnok romjait már eltakarították, s az áruház helyén, valamint a mellette levő üres telken most autóparkoló helyet létesítenek. A Rákóczi ut vonalában 10-15 méteres parksáv húzódik majd padokkal, virágágyakkal, díszfákkal és eserjékkel. E mögött épül a parkoló hely, amelyet a Szövetség utcai oldalról közelíthetnek meg a gépkocsik. A 3400 négyzetméter nagyságú területen 180 ezer forint értékű munkálatok első szakasza, a tereprendezés még decemberben megkezdődik. /MTI/

B 7. kiadás

1957. december 17.

10 óra 5 perc

Paplanokat, párnákat készítenek pénzáradományokat gyűjtöttek a gyermekvárosnak a Szolnok megyei nőtanácsok

1957. december 17.

A Szolnok megyei nőtanács falusi és városi szervezetei széleskörű társadalmi gyűjtést indítottak a gyermekváros számára. Több mint 30 községben kulinak-esteken terítőket, kézimunkákat készítenek a város kis lakóinak. Eddig 12 paplant, négy párnát, több mint száz asztalterítőt, csipkefüggönyt készítettek. A asszonyok pénzáradományokat is gyűjtöttek, a többi társadalmi szervezettel együtt eddig 250.000 forintot fizettek be a gyermekváros számlájára. /MTI/

Négymillió forint értékű könyvet vásároltak az idén a pécsi öblözők

1957. december 17.

Fécselt az idén a helyi könyvesboltokban mintegy négymillió forint értékű könyvet vásároltak. Ez az összeg csaknem félmillióval több, mint amennyit az elmúlt esztendőben könyvvásárlásra költöttek. Az Alkotmány utcai munkásotthon lakói közül az ünnepek előtt kétszázhatvanan vásároltak könyvet, összesen 70.000 forint értékben. Legtöbben Móricz, Ady, Nagy Lajos, Majakovszkij, Gorkij és Balzac műveit vették meg. /MTI/

Magyar meséskönyvek a Német Demokratikus Köztársaságban

1957. december 17.

Az NDK egyik ifjúsági kiadójának kérésére a Corvina és a Helikon Kiadó Mac Kássy Gyula magyar népi rajzfilmjei során meséskönyveket készít. Az NDK-ban egybként is népszerűek a magyar gyermekkönyvek: tízezer példányban fogyott már el Móra Ferenc kincskereső kisködmön című könyvének német kiadása, most jelentetik meg a Dióbel királyfit, az Egri csillagokat és a magyar gyermekmesék válogatását. /MTI/

B 8. kiadás 1957. december 17. 11 óra 10 perc

Két év alatt több mint ezer debreceni és lublini dolgozó látogatott el Lengyelországba, illetve Magyarországra

1957. december 17.

Két éve kezdődött és azóta is egyre mélyül Debrecen és Lublin testvérvárosok kapcsolata. A két város ez alatt az idő alatt számos küldöttséget cserélt. A párt- és tanácsi küldötteken kívül mérnökök, orvosok, szinészek, újságírók, sportolók népes csoportja tett kölcsönös látogatást. 1955 óta több mint ezer debreceni és lublini dolgozó járt Lengyelországban, illetve Magyarországon, a jövő évben a két város orvosegyetemei és üzemei cserélnek küldöttséget. /MTI/

Tizennégy kötettel bővül jövőre a Magyar Klasszikusok sorozata

1957. december 17.

A Szépirodalmi Kiadó Magyar Klasszikusok sorozata a jövő évben tizennégy kötettel bővül. Kiadják többek között Erdélyi János, Bajza József, Kazinczy Ferenc, Tompa Mihály, Babits Mihály, válogatott műveit, a magyar krónikák és a reneszánsz kori magyar irodalom egy-egy kötetét. /MTI/

"Hidroganz"

sebességváltó, turbófeltöltő, hajó-távvezérlő berendezés a Ganz Vagongyár jövő évi tervében

1957. december 17.

A Ganz Vagongyár jövő évi tervének részleteiről még folynak a tárgyalások, fő vonalaiban azonban, már kialakult a gyár újszerű programja. Jövő évi tervük az ideitől nem annyira mennyiségileg, hanem inkább minőségileg különbözik. Teljes termelésük az ideinél mintegy öt százalékkal magasabb, gyártmányaiknak javarésze azonban sokkal munkaigényesebb, korszerűbb lesz. Új típusú Diesel-motorjaikból például 40 százalékkal gyártanak többet, mint 1957-ben, 1958 első negyedében befejezik a 20 egyiptomi motoros vonat gyártását, s második félévben Jugoszlávia részére ötrészes elektromos vonatokat készítenek. A MÁV és a Fővárosi Villamos Vasút ugyancsak korszerű motoros kocsikat kap a Ganz Vagongyártól. A gyár sokéves elmaradást pótol az alkatrészek, s elsősorban a Diesel-motorok alkatrészeinek gyártásával. A jövő év végén előreháthatólag már el tudják látni pótalkatrésszel az összes forgalomban levő Ganz vagonokat és motorokat.

/folyt.köv./

B 9. kiadás 1957. december 17. 11 óra 40 perc

"Hidroganz"....folyt.

Jövő évi gyártmányfejlesztési tervüknek több újdonsága is van. Az egyik a "Hidroganz" sebességváltó, amely a motorvonatok járását egyenletesebbé, simábbá, az utazást kényelmesebbé teszi. Megkezdik az eddig külföldről vásárolt turbófeltöltő gyártását is, s elkészítik egy olyan távirányító berendezés mintapéldányát, amelynek segítségével a hajók motorját és gépi berendezését a parancsnoki hidról lehet szabályozni. A gyártmányok minőségének javításához, a motorgyártás fokozásához számos új gépet és új épületeket is kapnak. A vagongyártás részére például hétvágányos egyengető műhelyt építenek, a szerszámgyár új épületszárnyal bővül. Felépül a galvanizáló üzem és próbaállomást létesítenek a korszerű vízigépek és hajtóművek gyártásához. /MTI/

Az élesztőgyártás korszerűsítésével kísérleteznek

1957. december 17.

A Szabadegyházi Szeszgyárban nemrégben új kísérleteket kezdtek. A szakemberek a gyár egyik melléktermékéből a cefréből akarnak takarmányélesztőt gyártani. A kísérletek igen biztatók. Az így készített élesztő előállítása olcsóbb, s a külföldön is igen keresett cikkből nagy mennyiséget exportálhatnak is. A kísérletek befejezése után új üzemrész készül a takarmányélesztő gyártására. /MTI/

Porcelán eszpresszógépet készítettek a Herendi Porcelángyárban

1957. december 17.

A Herendi Porcelángyár újabb reprezentatív gyártmánnyal: porcelán eszpresszógéppel lépi meg a világpiacot.

Az első porcelán eszpresszógép a napokban készült el. A nagyteljesítményű, 25 literes belső tartállyal felszerelt, gép nyolc darabból összerakott porcelán részből áll, amelyeket kézi festésű művészi mintákkal díszítettek. A következő gyártmányok már háromféle mintával készülnek.

A porcelán eszpresszógép mintapéldányát a brüsszeli világkiállításon is bemutatják. Az új gyártmány iránt külföldön is nagy az érdeklődés. /MTI/

B 10. kiadás 1957. december 17.

12 óra — perc

Közlemény a magyar-szovjet konzuli egyezmény és a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának rendezéséről szóló egyezmény megerősítő okiratainak kicseréléséről

1957. december 17.

48

1957. december 16-án Moszkvában Boldoczki János, a Magyar Népköztársaság rendkívüli és meghatalmazott moszkvai nagykövete és Pátolicsev ... a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége külügyminiszterének első helyettese kicserélték a Magyar Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége közötti 1957. augusztus 24-én Budapesten aláírt és a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa által 1957. október 25-én a Szovjet Szocialista Köztársaság Szövetsége Legfelső Tanácsa elnöksége által 1957. december 12-én megerősített konzuli egyezmény és a kettős állampolgárságú személyek állampolgárságának rendezéséről szóló egyezmény megerősítő okiratait.

Az egyezmények a megerősítő okiratok kicserélésétől számított 30. napon lépnek hatályba.

A megerősítő okiratok kicserélésénél magyar részről: Kovács József nagykövetségi tanácsos, Rosta László nagykövetségi titkár és dr. Fekete György nagykövetségi attasé, szovjet részről: Tunkin ... a Külügyminisztérium Szerződési és Jogi Osztályának vezetője, A.P. Vlaszov, a Konzuli Főosztály vezetője, P.Sz. Gyéduskin, az V. Európai Osztály megbízott vezetője, A.M. Alekszandrov a Konzuli Főosztály ... helyettes vezetője és a Szovjetunió Külügyminisztériumának számos felelős munkatársa volt jelen. /MTI/

B 11. kiadás 1957. december 17. 13 óra — perc

Rónai Sándor nyilatkozata az országgyűlés új ülészakáról

1957. december 17.

Az Elnöki Tanács határozata értelmében az országgyűlés december 19-én kezdi meg legközelebbi ülészakát. A Magyar Távirati Iroda munkatársának kérdéseire Rónai Sándor, az országgyűlés elnöke a következőkben vázolta az ülészak munkatervét:

- Az országgyűlés december 19-re összehívott új ülészaka - az Alkotmány előírásainak megfelelően - meghallgatja az Elnöki Tanács beszámolóját az országgyűlés legutóbbi júniusi ülészaka óta kifejtett tevékenységéről. Az Alkotmány kötelezi a Népköztársaság legfőbb ügyészét és a Legfelső Biróság elnökét, hogy végzett munkájáról az országgyűlésnek számoljon be. Ezekre a beszámolókra is sor kerül az ülészakon.

- A napirend egyik legfontosabb pontja a külügyi bizottság beszámolója, amely a jelenlegi feszült nemzetközi helyzet gondos elemzése alapján és a 64 kommunista és munkáspárt Moszkvában kibocsátott békefelhívásának szellemében kifejezésre juttatja a magyar nép szilárd békeakarátát s javaslatot terjeszt az országgyűlés elé Népköztársaságunk külpolitikájára vonatkozóan. A beszámolót feltehetően élénk vita követi, hiszen az említett békefelhívás visszhangja mutatja, hogy mennyire mély az érdeklődés népünkben a béke kérdéseiről.

- Az országgyűlés megvitatja a polgári perrendtartás egyes rendelkezéseinek módosítására vonatkozó törvényjavaslatot, amely gyorsabbá, egyszerűbbé és hatékonyabbá teszi a polgári peres eljárást. A napirend másik rendkívül fontos pontja a népi ellenőrzésről szóló törvényjavaslat. Ez a törvénytervezet újabb előrehaladást jelent államrendünkben, a dolgozó nép vagyosságának védelmében. Megszabja a népi ellenőrzés szervezeti kereteit, lehetővé teszi a kellő hatékonyságú társadalmi támogatás kibontakozását s ezzel nagy segítséget nyújt államhatelmi és államigazgatási szerveinknek, hogy az eddiginél is sikeresebben tudjanak fellépni a törvények és rendeletek megszegői, a társadalom kártevői ellen.

/folyt.köv./

11.40

12.40

MTI BELFÖLDI HIREK

B 12. kiadás 1957. december 17. 13 óra - perc

/Rónai Sándor... folyt./

Állami életünk demokratizálása szemontjából igen jelentős, hogy az ország ülés két ülészaka között az állandó bizottságok rendszeresen üléseztek, megvitatták a forradalmi munkás-paraszt kormány és az egyes miniszteriumok által kezdeményezett törvényalkotásokat, valamint az Elnöki Tanács elé kerülő törvényerejű rendelettervezeteket. Mindezzel kapcsolatban a bizottságok igen élénk tevékenységet fejtettek ki, az üléseken alaposan megvitatották mind a jelenlegi ülészakra előterjesztett javaslatokat, mind pedig a feladatkörükbe tartozó s időközben felmerült országos jelentőségű kérdéseket.

- Meggyőződésem - hangoztatta Rónai Sándor -, hogy az országgyűlés most következő ülészaka újabb jelentős előrehaladást tesz a népi demokratikus államrend megszilárdítására, szocialista demokráziánk elmélyítésére és kiszélesítésére. /MTI/

A XII-es akna után más tatabányai aknáknál is találtak alsótelepi szénvagyon

1957. december 17.

Még fél esztendeje sincs, hogy a tatabányai XII-es aknáknál egy alapközlői falazat kibontásánál váratlanul szénre találtak. Zámoróczy Dezső, az akna főmérnöke és Bányai Rezső bányamester fáradhatatlan munkája nyomán azóta megállapították, hogy mintegy husz méterrel a fűtőlepi szint alatt, hat-tizenkét méter vastagságú, 3500-4000 kalóriájú széntelep fekszik. A telephez már készítik a feltáró vágatokat és a jövő év első negyedében megkezdik a fejtést. Az előzetes számítások szerint hatmillió tonna az újonnan felfedezett szénvagyon.

Zámoróczy Dezső azonban nem elégedett meg ezzel az eredménnyel. Tovább kutatott, mert úgy gondolta, hogy a többi, hasonló telepviszonyu, bányában is meg kell lennie ennek a szénrétegnek. Elgondolása szerint megkezdtek a furásokat és a VII-es akna két mezejében már meg is találták a vastag szénréteget, sőt a már nem működő bányák helyén végzett furások is eredménnyel jártak. Jövőre újabb tíz furással állapítják meg, hol fekszik még termelésre alkalmas alsótelepi szénvagyon. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 13. kiadás 1957. december 17. 13 óra 05 perc

Időjárásjelentés

1957. december 17.

A Meteorológiai Intézet jelenti 1957. december 17-én, kedden délután 12 órakor:

Felhős idő

Kelet-Európa felől előrenyomuló hideg, szárazföldi légtömegek elárasztották Európa középső területeit is. Ennek következtében Németországban és Lengyelországban mínusz 3-6, Hannoverben mínusz 13, Varsóban mínusz 10 fokos nappali maximumok voltak. Ezzel szemben a Skandináv félszigetre enyhe óceáni levegő áramlik. Hatására az éjszakai hőmérséklet is fagy-pont felett maradt. Dél-Európából lassan kiszorul a meleg levegő, de Dél-Olaszországban és Görögországban még 10 fok feletti maximumok vannak, Athénben 15, Kréta-szigetén 18 fokot mértek.

Hazánkban hétfőn a nyugati megyékben havazott, máshol havaseső, ónoseső, helyenként eső esett. A lehullott csapadék mennyisége általában csak 1-2 milliméter volt. Mákon 5, Csengeren 4 millimétert mértek. A nappali hőmérséklet a nyugati határszélen mínusz 1, máshol 0-plusz 3 fokig emelkedett. Ma hajnalban országgszerte 0-mínusz 3 fokig hűlt le a levegő.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 2.4 fok volt, 1.6 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

Budapesten kedden 12 órakor a hőmérséklet 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 766 milliméter, mérsékeltén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerdán estig: erősen felhős idő, sok helyen havazás, mérsékelt keleti, délkeleti szél, a hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: mínusz 0-3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0-plusz 3 fok között.

A Duna vízállása 1957. december 17-én, kedden reggel Budapestnél: 275 centiméter. /MTI/

12.45

12.52

MTI BELFÖLDI HIREK

B 14. kiadás 1957. december 17. 14 óra 35 perc

Teljesítette évi tervét a kőolajbányászati és a kőolajfeldolgozó ipar - A vegyipar más területein is jókora évi eredmények

1957. december 17.

A Nehézipari Minisztérium vegyipari ágazatának különböző területei jó eredményeket jelentenek az évi tervteljesítésről:

A vegyipari ágazat 1957 évi teljes termelési pénzérték tervét már november 30-án 102.8 százalékra teljesítette. Az ágazaton belül november 30-ig pénzértékben a kőolajbányászat 100, a kőolaj-gépgyártás 104.6, a kőolajfeldolgozás 100.3, a gyógyszeripar 103.8, az alumíniumipar 114.4 százalékra teljesítette tervét.

A kőolajbányászat a termékek mennyiségi tervteljesítését december 9-én fejezte be. Az év hátralévő részében terven felül előreláthatólag körülbelül 42.000 tonna kőolajat hoznak felszínre a vállalatok. Ez 6.5 százalékos túlteljesítésnek felel meg. A kőolajbányászat tervteljesítése azért is dícséretes, mert ebből az eredményből arra lehet következtetni, hogy azt a tervet is túlteljesítik, amelyet tavaly október előtt-

az iparágban. Ennek a tervnek a végrehajtásában októberi események megekkadályozták és helyette a most teljesített kisebb követelményeket támasztó terv készült. A nagyobb követelményeket támasztó tavalyi terv várható túlteljesítése 6.5 százalékos lesz, ami 14.000 tonna kőolajnak felel meg. Örvendetes jele az annak, hogy a nagylengveli mezőn az elvizésedés megállt és a termelés biztatóan javul.

A kőolajfeldolgozó ipar feldolgozási mennyiségi tervét december 5-én teljesítette. A finomított az év végéig előreláthatólag további 114.000 tonna kőolajat dolgoznak fel, ami 7.8 százalékos túlteljesítést jelent. Az értékterv és a mennyiségi terv teljesítése közötti időbeli különbség azt jelenti, hogy a kőolajfeldolgozó iparban a termelés az értékesebb termékek javára toldott el.

Kiemelkedő a tervteljesítés egyes gyógyszerfajtáknál: chlorocid 104.2, nyersmorfin 140.5, streptomicin 136.5, izonicid 108.4, sulfoguanidin 111.9 százalék.

A vegyipari ágazat évi exporttervét november 30-ig bezárólag 113 százalékra teljesítette. Az eddigi túlteljesítés 89,909.000 forintnak felel meg. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 15. kiadás 1957. december 17. 14 óra 20 perc

Elkészült az ezredik lakás az uránércbányászok részére Pécsen

1957. december 17.

A Baranya megyei Építőipari Vállalat a pécsi uránércbányászok részére épülő városrészben határidőre elkészítette az idén az ezredik lakást. A háromemeletes épületben kis emléktáblát jelölik meg az ezredik lakást, amit továbbiak követnek majd, amíg 1960-ra kiépül a tervezett huszoneezer lakosú városrész.

/val

Az idén még kétszáznyolc lakás készül itt el.

x x x

A pécsi szénbányászok részére négyszáz lakás idei felépítését határozta meg a kormányprogram. A Pécsi Szénbányászati Tröszt beruházási osztálya és a Baranya megyei Építőipari Vállalat, jó együttműködéssel ezt a programot határidő előtt teljesítette: december 15-re elkészült a négyszázadik lakás.

Az év végéig 12 bányászlakást építenek terven

felül. /MTI/

-. -

Husz szénfal-átmedvesítő készül a baranyai szénbányászok részére

1957. december 17.

A Bajai Gépgyár husz szénfal-átmedvesítőt készít. Ezekből a gépekből kettőt kipróbálásra a Komló Szénbányászati Tröszt kap meg. A többivel a pécsi bányákban a jövő év elejétől öt fejtésben biztosítják a pormentes művelést. /MTI/

-. -

A halászlé termelészövetkezetek eddigi legeredményesebb éve

1957. december 17.

A halászlé felügyelők a Földművelésügyi Minisztériumban tartott értekezletükön beszámoltak arról, hogy a halászlé termelészövetkezetek idei halászlé megtermelése meghaladja az 1500 mázsát. Ez ezer mázsával több a múlt évi mennyiségnél és a legjobb eredmény a halászlé termelészövetkezetek fennállása óta. A termelészövetkezetek tőgazdaságaiban a haltermelés alatta maradt a múlt évinek és nem fejlődött kellően a rizsföldi haltenyésztés sem. Az értekezleten javasolták az országos halászlé felügyelőség felállítását. /MTI/

-. -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1957. december 17. 14 óra 25 perc

Értekezlet a mesterséges termékenyítő állomások munkájáról

1957. december 17.

A szarvasmarha mesterséges termékenyítő állomások igazgatói kedden a Földművelésügyi Minisztériumtan tartott értekezleten beszámoltak az állomások ezévi munkájáról. A beszámolókból kitűnt, hogy az előirányzatot az állomások már eddig több mint 30 százalékkal túlteljesítették, úgy hogy év végére mintegy száznyolcvanezerre emelkedik a mesterségesen termékenyített tehének száma. Az állattartók körében mind népszerűbbé válnak a termékenyítő állomások, tudják, hogy az állomásokon a legkiválóbb tenyésztők vannak, amelyekből értékes utódok származnak. Az állomások munkája nagyban hozzájárul az egész szarvasmarha állomány gyors ütemű fejlesztéséhez, annál is inkább, mert a vemhesülés igen jó 80 százalékon felül van. A beszámolókat bizonyították a termékenyítő állomásoknak a meddőség elleni küzdelem terén elért jó eredményét is: a meddő tehéneknek kétharmada a kezelések után meggyógyult.

Jövőre többszáz állatorvost vonnak be a szarvasmarha termékenyítő állomások munkájába és a mesterséges termékenyítések számát 250 ezerre emelik. A megnövekedett feladatok ellátásának megkönnyítésére 40 új gépkocsit is kapnak a termékenyítő állomások az év első negyedében./MTI/

Csaknem ötmillió forint állami hitelt fizettek vissza az idén a szombathelyi járás termelőszövetkezetei

1957. december 17.

A szombathelyi járás termelőszövetkezetei idén 4,950.000 forint állami hitelt törlesztettek a helyi járási bankfióknál. A gencsapáti Alkotmány Termelőszövetkezet például 510.000 forint, a tanakajdi Proletár Hajnal Tsz 308.000 forint, a vassurányi Szabadság Tsz 250.000 forint hitelt törlesztett. A szombathelyi Szorgalom Termelőszövetkezet tagjai az idén esedékes 82.000 forint hitelvisszafizetésén felül 40.000 forint hosszulejratu, még ez évben nem esedékes hitelt is törlesztettek, s ezért 10.000 forint hitelösszeget elengedtek a tsz-nek./MTI/

13.50

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1957. december 17. 14 óra 30 perc

Végleges működési engedélyt kapnak a Szolnok megyei termelőszövetkezetek

1957. december 17.

Az ellenforradalom következtében Szolnok megyében is több változás történt a termelőszövetkezetek életében. Egy részük feloszlott, több kisebb tsz-ként alakult ismét újjá, más részük új néven, különféle szervezeti formában kezdte meg a gazdálkodást. A megyei tanács akkoriban ideiglenes működési engedélyt adott ezeknek a szövetkezeteknek. A megyei tanács végrehajtó bizottságának intézkedése alapján az új gazdasági év kezdetére végleges működési engedéllyel látják el azokat a közös gazdaságokat, amelyek mintaalapszabály szerint, a szocialista alapelveknek megfelelően gazdálkodnak. Eddig ötvenegy mezőgazdasági tsz és 25 termelőszövetkezeti csoport számára állították ki az engedélykiratot./MTI/

Jövőre 200 szarvasmarhát hizlalnak a nagykanizsai Vörös Csillag Tsz-ben

1957. december 17.

Jól zárták az idei gazdasági évet a nagykanizsai Vörös Csillag Termelőszövetkezetben. Több mint tízféle jól jövedelmező üzemág közül a legtöbbet az állattenyésztés hozta. Hetvenöt hízó marháért, - amit nagyrészt külföldre adtak el - több mint félmillió forintot kaptak. Ezért úgy döntöttek, hogy a jövő gazdasági évben már 200 göbolyt hizlalnak. A napokban ötven szarvasmarhát már be is fogtak hizlalásra./MTI/

A fácánkerti Vörös Hajnal Tsz-ben több mint egymillió forintot osztottak ki a tagok között

1957. december 17.

Most tartották a Tolna megyei fácánkerti Vörös Hajnal Termelőszövetkezetben az évvégi zárószámoló közgyűlést. Egemillió kétszázezer forintot osztottak ki a tagság között a teljesített munkaegységek arányában. Egy munkaegységre 52.60 forintot osztottak. A szövetkezet egyik legszorgalmasabb tagja, Straszter János csaknem 28.000 forintot, illetve ennyi értékű természetet és készpénzt kapott. Egy havi részesedésének értéke átlagosan megközelíti a 2400 forintot. A közgyűlési beszámoló a jövő évi tervekről is képet adott. Elhatározták többek közt, hogy jövőre nagyobb gondot fordítanak az állattenyésztésre, mint az idén. Ennek érdekében már most szerződtek az Állatfogyalmi Vállalattal 150 sertés és 40 szarvasmarha hizlalására./MTI/

B 18. kiadás 1957. december 17. 14 óra 35 perc

Száznyolevankét egyénileg dolgozó paraszt lépett a múlt héten a szövetkezeti gazdálkodás útjára Szabolcs megyében.

1957. december 17.

A zárószámadások eredményeinek hatására Szabolcs-Szatmár megyében is mind több egyéni dolgozó paraszt lép be a termelőszövetkezetekbe. Amíg az elmúlt héten 141, ezen a héten már 182 egyéni gazda választotta a nagyüzemi gazdálkodást.

A csengeri járásban az elmúlt héten 23 család majdnem félszáz hold földet vitt be a közösbe. A tiszavasvári Haladás Termelőszövetkezet is hét családdal és 15 hold földdel gyarapodott. A megye területén teljesen saját elhatározásából több száz egyénileg dolgozó paraszt kérte felvételét azokba a szövetkezetekbe, amelyek bebizonyították, hogy a nagyüzemi gazdálkodás nagyobb jövedelmet biztosít. /MTI/

Befejezték a zárószámadást a sztálinvárosi járás valamennyi termelőszövetkezetében.

1957. december 17.

A sztálinvárosi járás mind a 27 termelőszövetkezetében befejezték a zárószámadásokat. A 27 termelőszövetkezetben egy-egy munkaegység átlagos értéke 39 forint. A besnyői Sallai Termelőszövetkezetben 72 forintot osztottak munkaegységenként. Mindössze három tsz volt, ahol egy-egy munkaegység értéke nem haladta meg a harminc forintot. Besnyőn új termelőszövetkezet is alakult 13 családdal, amelynek 16 tagja mintegy 200 holdon kezdi meg a társas gazdálkodást. /MTI/

Huszonöt új csővezeték kapcsolta be kedden a budapesti vízhálózatba

1957. december 17.

Huszonöt új csővezeték kapcsolta be kedden a Fővárosi Vízművek a budapesti vízhálózatba. A kutak szentendrei sziget nyugati oldalán épültek, nyolc-tíz méter mélységben, s egyelőre naponta összesen hétezer-hilencezer köbméter vizet adnak.

A munkát a Pest megyei tanács Kut- és Mély-építő Vállalata végezte, saját tervének teljesítésén felül, s itt is az előírt határidőnél két héttel hamarabb végeztek. A munka meggyorsításában nagymértékben segített a Pest megyei Kishajózási Vállalat is, amely rendkívüli kompjártokkal szállította a csőveket a szigetre. /MTI/

15.10

14.25

B 19. kiadás 1957. december 17. 14 óra 35 perc

Bolgár közlekedési szakemberek Székesfehérvárott és Várpalotán

1957. december 17.

Kedden délelőtt bolgár közlekedési szakemberek utaztak Székesfehérvárra és Várpalotára, ahol a MÁVAUT munkáját tanulmányozták. Avran Szántó Melanek, a bolgár közlekedésügyi minisztérium autóközlekedési főigazgatóságának helyettes vezetője és egyik munkatársa, Benkő József, a Közlekedés- és Postaügyi Minisztérium szállítási osztályának vezetője kíséretében látogattak el Székesfehérvárra, ahol a MÁVAUT vállalatot és annak legnagyobb munkásszállítási részlegét, a várpalotai főnökséget tekintették meg. A bolgár vendégek különösen a műszaki felkészültséget tanulmányozták és elismeréssel nyilatkoztak a látottakról. /MTI/

Csaknem hárommillió forintot fordítanak a diósgyőri főnműhengerde finomsorának nagyjavítására

1957. december 17.

A diósgyőri kohászat finomhengerművében megkezdtek a finomsor nagyjavítását. A munkára csaknem hárommillió forintot fordítanak. Átépítik az izzító kemencéket, a gázvezetéseket, kijavítják a mechanikai berendezéseket, megerősítik a darupályát és teljesen új vasbetonalapozással látják el a munkahelyet. Az átépítés után biztonságosabb lesz a munka a hengersorozaton. /MTI/

Magyar kisiparosok csehszlovákiai társasutazása

1957. december 17.

December első felében ötvenöt fővárosi és vidéki kisiparos látogatott el Csehszlovákiába. Hosszu idő óta ez volt az első alkalom, hogy kisiparosok ilyen nagy számban vettek részt társasutazáson. A nyolc napos kirándulást a KIOSZ kezdeményezésére szervezte az IPOSZ. A kisiparosok utjukon megismerkedtek a csehszlovák nép életével, megtekintették Prága, Brno, Bratislava történelmi nevezetességeit és új létesítményeit. /MTI/

14.20

14.28

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 20. kiadás 1957. december 17. 14 óra 40 perc

Nagymennyiségű savanyúságot hoztak forgalomba a földművelésszövetkezes boltok.

1957. december 17.

A Nagyvártelepre kedden reggel 40 vagon és 10 tehergépkocsi áru érkezett, egyebek között 15 vagon alma, nyolc vagon káposztaféle és 10 vagon karácsonyfa.

A környékbeli falvak lakossága sok vágott baromfit szállított a csarnokokba és a piacokra. Ezenkívül több mint 50.000 falusi tojást hoztak forgalomba. A legtöbb csarnokban 2,40-2,50 forintért árusították. Az Elmunkás téri piacon és a Polbuhin körüti nagycsarnokban 2,30-2,40 forintért kínálták. A földművelésszövetkezes csarnoki árudákban nagymennyiségű savanyúság került forgalomba. A sósvizes uborkát kilonként 4,50, az ecetes uborkát és az ecetes paprikát 6 forintért árusították. A szövetkezesi baromfi-boltok a tisztított csirkét kilonként 30-34, a tyúkot 25-27, a zsiros libahúst 28, a nyuzottat 24, a liba- és a kacsasziradékot pedig 32 forintért hozták forgalomba. A bontott csirkehúst kilonként 40 forintért árusították. /MTI/

Mintegy a hétmillió forint költséggel bővítik a csepeli Martint 1958-ban.

1957. december 17.

A Csepel Vas- és Fémművekben a jövő évben mintegy a hétmillió forint költséggel bővítik a Martin üzemet. Az üzembővítés egyúttal balesetbiztonsági célokat is szolgál. A jelenlegi csarnoktetőzet elhasználódott elemei veszélyeztetik a dolgozók testi épségét, s az épület beosztása is korszerűtlen. A 2/a és a 2-es csarnokot egy szintre hozzák. Ezzel az üzemi anyagmozgatás is könnyebbé válik, mert a daru egy pályasíkon mozoghat. A téli építkezés előkészítéséhez már hozzákezdtek, s a tervek szerint az átépítés alatt is zavartalanul termel majd az üzemrész. Előreláthatólag 1958 végén fejezik be az építkezési munkálataikat. /MTI/

14.25

14.32

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 21. kiadás 1957. december 17. 14 óra 10 perc

Több új gépet, gépcsaládot szerkesztenek a Fémáru- és Szerszám-gépgyárban 1960-ig.

1957. december 17.

Fejlődő szerszámgyártásunk újabb és újabb gyártmányok bevezetésével foglalkozik. A Fémáru- és Szerszámgyárban 1960-ig négy olyan új konstrukciót készítenek, amelyek több új gépcsaládot foglalnak magukba. Ezek közül is legfigyelmre méltóbb a revolver-esztergápad. Az automata célgépek gyártása terén, noha sok értékes eredmény született, lemaradtunk. Ezt pótolja majd a Fémáru- és Szerszámgyár az új típusú revolver-esztergápadok gyártásának megindításával. Az automata esztergápadokat kétféle változatban szerkesztik. Az egyik típus, a kisebb munkadarabok megmunkálására, a másik pedig a nagy munkák forgácsolására készül. A munka előrehaladó állapotban van és a kísérleti mintapéldányok előreláthatólag még a jövő évben elkészülnek. Az iparban érdeklődésre tarthat számot - az ugyancsak tervezés alatt álló-250-es és 630-as eszmegasságú esztergápad is. E gyártmányok nemcsak méreteikben, hanem kivitelükben és vonalvezetésükben is követik a korszerű technika kívánalmait. /MTI/

Száznolcvan ezer dolgozó több mint 68 millió forintot gyűjtött össze a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárban.

1957. december 17.

A dolgozók ugynevezett házi bankjai a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárak nagy forgalmat bonyolítanak le ezekben a napokban. A legtöbb helyen ugyanis most fizetik vissza az egész évben összegyűjtött pénzt. Másutt most kezdik az új befizetési évet.

Az idén országsszerte 2152 KST alakult, amelyekben összesen 180.000 dolgozó tett félre rendszeresen pénzt. A KST tagok az év közben összegyűjtött pénzből most könnyen vásárolhatnak karácsonyi ajándékot. Az idén a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárak 68.527.000 forintot fizetnek vissza kamattól tagjaiknak. /MTI/

14.40

14.52

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 20. kiadás 1957. december 17. 14 óra 40 perc

Nagymennyiségű savanyúságot hoztak forgalomba a földművelésszövetkezesi boltok.

1957. december 17.

A Nagyvártelepre kedden reggel 40 vagon és 10 tehergépkocsi áru érkezett, egyebek között 15 vagon alma, nyolc vagon káposztaféle és 10 vagon karácsonyfa.

A környékbeli falvak lakosága sok vágott baromfit szállított a csarnokokba és a piacokra. Ezenkívül több mint 50.000 falusi tojást hoztak forgalomba. A legtöbb csarnokban 2,40-2,50 forintért árusították. Az Elmunkás téri piacon és a Poluhin körüti nagycsarnokban 2,30-2,40 forintért kínálták. A földművelésszövetkezesi csarnoki árudákban nagymennyiségű savanyúság került forgalomba. A sósvizes uborkát kilónként 4,50, az ecetes uborkát és az ecetes paprikát 6 forintért árusították. A szövetkezeti baromfi-boltok a tisztított csirkét kilónként 30-34, a tyúkot 25-27, a zsíros libahúst 28, a nyuzottat 24, a liba- és a kacsaszíradékot pedig 32 forintért hozták forgalomba. A bontott csirkehúst kilónként 40 forintért árusították. /MTI/

Mintegy nyolc hétmillió forint költséggel bővítik a csepeli Martint 1958-ban.

1957. december 17.

A Csepel Vas- és Fémművekben a jövő évben mintegy nyolc hétmillió forint költséggel bővítik a Martin üzemét. Az üzem-bővítés egyúttal balesetbiztonsági célokat is szolgál. A jelenlegi csarnoktetőzet elhasználódott elemei veszélyeztetik a dolgozók testi épségét, s az épület beosztása is korszerűtlen. A 2/a és a 2-es csarnokot egy szintre hozzák. Ezzel az üzemi anyagmozgatás is könnyebbé válik, mert a daru egy pályasíkon mozoghat. A téli építkezés előkészítéséhez már hozzákezdtek, s a tervek szerint az átépítés alatt is zavartalanul termel majd az üzemrésze. Előreláthatólag 1958 végén fejezik be az építkezési munkálatokat. /MTI/

14.25

14.32

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 21. kiadás 1957. december 17. 15 óra 10 perc

Több új gépet, gépszaladót szerkesztenek a Fémáru- és Szerszám-gépgyárban 1960-ig.

1957. december 17.

Fejlődő szerszámgépiparunk újabb és újabb gyártmányok bevezetésével foglalkozik. A Fémáru- és Szerszám-gépgyárban 1960-ig négy olyan új konstrukciót készítenek, amelyek több új gépszaladót foglalnak magukba. Ezek közül is legfigyelemre méltóbb a revolver-esztergápad. Az automata célgépek gyártása terén, noha sok értékes eredmény született, lemaradtunk. Ezt pótolja majd a Fémáru- és Szerszám-gépgyár az új típusú revolver esztergápadok gyártásának megindításával. Az automata esztergápadokat kétféle változatban szerkesztik. Az egyik típus, a kisebb munkadarabok megmunkálására, a másik pedig a nagy munkák forgácsolására készül. A munka előrehaladott állapotban van és a kísérleti mintapéldányok előreláthatólag még a jövő évben elkészülnek. Az iparban érdeklődésre tarthat számot - az ugyanolyan tervezés alatt álló-250-es és 630-as csursmagasságú esztergápad is. E gyártmányok nemcsak méreteikben, hanem kivitelükben és vonalvezetésükben is követik a korszerű technika kívánalmait. /MTI/

Száználötvenezer dolgozó több mint 68 millió forintot gyűjtött össze a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárban.

1957. december 17.

A dolgozók ugynevezett házi bankjai a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárak nagy forgalmat bonyolítanak le ezekben a napokban. A legtöbb helyen ugyanis most fizetik vissza az egész évben összegyűjtött pénzt. Másutt most kezdik az új befizetési évet.

Az idén országsszerte 2152 KST alakult, amelyekben összesen 180.000 dolgozó tett félre rendszeresen pénzt. A KST tagok az év közben összegyűjtött pénzből most könnyen vásárolhatnak karácsonyi ajándékot. Az idén a Kölcsönös Segítő Takarékpénztárak 68.527.000 forintot fizetnek vissza kamattól tagjaiknak. /MTI/

14.40

14.52

B 22. kiadás 1957. december 17.

7 óra 15 perc

Az MTI Foto 1957. december 17-i, keddi képanyaga

A Lenin Kohászati Művek munkájából
Szövetkezeti dolgozók kitüntetése a Parlamentben
Képek a zsámbéki Tsz elnökképző iskolából
Kodály Zoltán diszduktorra avatása
Nemzeti Színház: Mandragóra
Henryk Szeryng koncertje a Zeneakadémián
Kwan Hsun-ting kínai püspök diszduktorra avatása Debrecenben
A KISZ művészegyüttes előadása
Képek a szegedi veterán kommunisták klubjából
Uj népművészeti bolt Budapestén
A XV. kerületi Szóchenyi-telep bölcsődéjében
A Bükk-fennsík életéből

Külföldi képanyag:

Franciaország:

Divatképek
A NATO országok küldöttségeinek vezetői /portré képek/
Köd és hideg Párizsban
Az UNESCO tudományos kiállítása Párizsban
Diktatúra Párizsban
Az Ait Baamrane marokkói törzs tagjai elfoglalták
Titouine spanyol erődöt.
NATO kormányfői értekezlet megnyitása /képtáviró/

Svájc: Az iráni sah leánya nászuton

Anglia: Margit hercegnő a Lewisham kórházban

NSZK: Szovjet küldöttség Bajorországban

NDK: "A béke erősebb" című kiállítás Berlinben
Iparművészeti szakiskola Sonnebergben
Izotópok a gépsyártásban

/MTI/

B 23. kiadás 1957. december 17.

10 óra 05 perc

Megnyilt a Szövetkezetek Országos Szövetségének IV. kongresszusa

1957. december 17.

Kedden reg el az Építők Rózsa Ferenc Művelődési Házában megnyilt a Szövetkezetek Országos Szövetségének IV. kongresszusa. A kongresszust a községi, a járási és a megyei földművesszövetkezetek tagértekezletei, illetve a járási és a megyei küldöttgyűlések előzték meg, amelyeken megtárgyalták a földművesszövetkezeti mozgalom eddigi eredményeit, javaslatokat tettek a tapasztalt hibák kijavítására, az egyes szervezetek tevékenységének további kiszélesítésére, s végső soron megválasztották a kongresszus küldötseit.

A kongresszuson megjelent: Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke, a Termelőszövetkezeti Tanács elnöke, Fehér Lajos, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, Dögei Imre földművelésügyi miniszter, az Országos Földművesszövetkezeti Tanács elnöke, Nyers Rezső, a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke, Kovács Imre élelmezésügyi miniszter, Nagy Józsefné könnyűipari miniszter, Tausz János belkereskedelmi miniszter, Nagy Dániel, az Elnöki Tanács elnökhelyettese, Nánási László, a SZÖVOSZ felügyelőbizottságának elnöke.

Megjelent a szovjet szövetkezeti küldöttség, élén Tyihon Sztjepanovics Krajusinnal, a Centroszozuz elnökhelyettesével, a kínai szövetkezeti küldöttség, élén Csang Ti-lunannal, az Ellátó és Értékesítő Szövetkezetek Összkinai Szövetségének elnökhelyettesével, a csehszlovák szövetkezetek küldöttsége, élén Aláis Zábójnik-kal, a Szövetkezetek Központi Tanácsának elnökével, a francia Mezőgazdasági Szövetkezetek Országos Szövetségének küldöttsége Francis Bouchard-nak, a szövetség elnökének vezetésével, és a francia Bányavidék Központi Szövetkezet küldöttsége, élén René Leulft-tel, a lengyel szövetkezetek küldöttsége, élén Tadeusz Janczyk-kal, a "Parasztönsegély" Földművesszövetkezetek Országos Szövetségének elnökével, az angol szövetkezetek küldöttsége, élén James Mortimer Peddf-vel, a Szövetkezeti Párt elnökével, az angol Szövetkezeti Nőszövetség küldöttei Rita Smythe aszszony vezetésével, a német szövetkezetek küldöttsége, élén Roman Chwalek-kal, a Német Fogyasztási Szövetkezetek Szövetségének elnökhelyettesével /NDK/, a román szövetkezeti küldöttség, élén Franciso Tapos-sal a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének elnökhelyettesével, a bolgár szövetkezeti küldöttség, élén Georgi Iordanov-val, a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének elnökhelyettesével, az albán szövetkezetek küldöttsége, élén Maco Zeneli-vel, a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének elnökhelyettesével, a koreai szövetkezetek küldöttsége, élén Ho Ok-kal, a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének elnökhelyettesével, a mongol szövetkezetek küldöttsége, élén Csaravdorzs-zsal, a Fogyasztási Szövetkezetek Központi Szövetségének igazgatóságának tagjával, a finn szövetkezetek küldöttsége, élén Aarne Hulkkonen-nal a finn kisparasztok szövetségének főtítkárával, valamint az egyiptomi küldöttség Abdel Helim Shiliman El Guindi országgyűlési képviselő vezetésével.

/folyt.köv./

B 24. kiadás 1957. december 17. 6 óra 10 perc

/Megnyilt a1.folyt./

Dógei Imre földművelésügyi miniszter üdvözlő-resszusi küldöttet, az MSZMP Központi Bizottsága és a forradalmi munkás-paraszt kormány tagjait, a külföldi szövetségi küldött-ségeket, valamint a Hazafias Népfront, a Kommunista Ifjúsági Szövetség, a Magyar Nők Országos Tanácsa és a Kereskedelmi-, Pénzügyi- és Vendéglátóipari Dolgozók Szakszervezete képviselőiben megjelenteket, majd többek között a következőket mondotta:

- A Szövetkezetek Országos Szövetségének IV. kongresszusa a gazdasági és politikai eseményekön változatos időszak munkáját értékeli és a földművelésügyi rendszer további fejlődésének sokoldalu lehetőségeit tárja fel. A földművelésügyi mozgalom az elmúlt három év alatt alapjában véve a harmadik küldöttgyűlés határozatainak szellemében fejlődött. A szövetkezetek száma ez alatt az idő alatt 1152-ről 1328-ra, a szakszervezetek száma pedig 1703-ról 3702-re emelkedett. A szövetkezetek felvásárlási tevékenysége 1953 évhez képest 1954-ben visszaesett ugyan, de 1957-re már újból mintegy kétszeresére növekedett és a szövetkezeti boltok együttes forgalma az 1953-as évi- nek 215 százalékra nőtt.

- A földművelésügyi mozgalom az elmúlt 13 esztendő alatt a hibák ellenére is eredményesen szolgálta a szocializmus építését és jelentős eredményeket ért el. Nyugodtan megállapíthatjuk, hogy a földművelésügyi rendszer a felszabadulás óta sokoldalúan hozzájárult népi demokráciánk fejlődéséhez, elősegítette a munkás-paraszt szövetség megteremtését és megszilárdítását. A szövetkezetek vezetőségeiben jelenleg körülbelül 40.000 szövetkezeti tag vesz részt és a tagság mintegy háromnegyed része dolgozó paraszt és mezőgazdasági munkás. A harmadik küldöttgyűlést követő időszakban jelentős fejlődés mutatkozott a területi vezetőszervek munkájában is.

Az ünnepi megnyitó után Nyers Rezső, a Szövetkezetek Országos Szövetsége igazgatóságának elnöke tartotta meg beszámolóját:

/folyt.köv./

B 25. kiadás 1957. december 17. 6 óra 10 perc

/Megnyilt a...2.folyt./

- Mindenki által ismert tény - mondotta - , hogy az elmúlt három-négy esztendő, népi demokráciánk életében problémától és ellentmondásuktól terhes időszakot jelentett. Ellentétes politikai erők mérkőzése és szüntelen összecsapásai tarkították ezt az időt. A legélesebb összecsapást a tavalyi ellenforradalom jelentette. A földművelésügyi tagság óriási többsége a szocializmus és a népi demokráciához hű forradalmi erők győzelmét kívánta. Az elmúlt hónapokban tartott szövetségi taggyűléseken és küldötttervezleteken csaknem egymillió szövetségi tag jelent meg és egyöntetűen hitet tett a népi demokrácia mellett. A kongresszuson megnyugvással állapíthatjuk meg, hogy a forradalmi munkás-paraszt kormány kijavította a régi, a régi a hibás intézkedéseket, ugyanakkor szilárdan megővta népi rendszerünk alapjait a külső és belső reakció dühödt támadásaitól. Ezután felszólta a kormányt azokat az intézkedéseket, amelyeket a dolgozóparaszt és a földművelésügyi tagság egyöntetűen üdvözölt, azokat, amelyek a más földművelésügyi tagságot még szorosabban a népi demokrácia mellé állították, majd így folytatta:

- A földművelésügyi szervezeteknek és a szövetkezeti szervezeteknek a mezőgazdasági termékek forgalmazása terén képviselniük kell a termelési érdekeket. Ki kell terjeszteniük a figyelmüket arra, hogy a szövetkezet, vagy állami felvásárlók helyesen állapítsák-e meg a mezőgazdasági termékek átvételének időpontját, helyét, megvalósítsák-e az átvételről a kellő folyamatosságot. Az előírásoknak megfelelően igazságosan minősítsenek-e, nem fizetik-e túl a gyenge minőségű árut, vagy nem értékelik-e alá a jobb minőségűt. A tagok és a község lakosságának érdekében időben és kellő mennyiségben gondoskodniuk kell a műtrágya ellátásról, a termeléshez szükséges gépek és alkatrészek beszerzéséről, közérdekű termelési beruházásokról, oltványtelepek, palántanevelő telepek, magtisztítók, stb. létesítéséről. Képviseljék a dolgozó paraszt tagság érdekeit az áruellátás biztosításában és javításában a szükséges fogyasztási cikkek beszerzésével.

A továbbiakban beszélt a termelőszövetkezeti mozgalom és a földművelésügyi mozgalom kapcsolatáról, a közös gazdálkodás előnyeiről. A földművelésügyi mozgalomban is megvalósíthatjuk a termelési szövetkezés egyes formáit, szőlőgyümölcsstermelési, állattenyésztési, géphasználati társulások létesültek az utóbbi hónapokban országsszerte, s jelenleg sok dolgozó paraszt törli a fejét újabb társulás alakításán. Nem azért teszik ezt, mintha teljesen meggyőződtek volna a termelőszövetkezeti út helyességéről, hanem azért, mert termelésük növelése, fejlesztése során olyan akadályokba ütköznek, amelyeket csak közös, erős szövetkezeti összefogással tudnak elhárítani.

/folyt.köv./

B 26. kiadás 1957. december 17. 16 óra 20 perc

/Megnyilt a...3.folyt.

- Az elmúlt hónapokban szövetségünk kezdeményezésére földművesszövetkezeteink nagy része - eddig körülbelül 600 szövetkezet - létesített termelési üzemet. A termelési üzemek segítik a helyi erők szervezett összefogását. Számos helyen vitákoznak afelett, hogy mi legyen a termelési üzemek feladatai. Helytelen lenne valamiféle országos érvényű sablonra huzni az egészet. A helyi feladatokhoz és a helyi lehetőségekhez kell igazodni a munkának.

bizonyos szerződések Emellett azonban bizonyos központi szempontokat is figyelembe kell venniük. Célszerűnek látszik, hogy a földművesszövetkezetek erőfeszítéseiket elsősorban a burgonya, a zöldség- gyümölcs- és a szőlőtermelés növelésére, valamint a baromfitenyésztés fejlesztésére összpontosítsák. Feltétlenül foglalkozniuk kell ezenkívül a növények termelésével is; bőven van tennivaló a mezőgazdaságnak ezekben az ágazataiban. Burgonyatermelésünk nem sokat fejlődött az utolsó husz esztendőben. A termőterület 500.000 holdról 400.000 holdra esökkent. Ez még nem lenne baj, hiszen a 400.000 holdon is meg lehet termelni az ország számára a szükséges burgonya mennyiséget, a baj ott van, hogy a burgonyahozamok nem nőttek a szükségletnek megfelelően. A felszabadulás előtti évek átlagában országosan holdanként 42 mázsa burgonyát termeltünk, most pedig negyvenötöt. Ez kevés.

Kedvező lehetőségeink vannak a zöldség- és gyümölcsfélék termelésében is. Ezt ki kell használnunk annál is inkább, mert a lakosság fogyasztása növekszik ezekből a cikkek-ből. Magyarország ma sem tartozik az alacsony zöldségfogyasztó országok közé. Egy főre számított fogyasztásunk évente 70-75 kilogramm. Az európai országok közül csak Svájcban és Görögországban fogyasztanak ennél több zöldséget. Tovább kell növelnünk termelésünket a kivitel miatt is. Gyümölcsfélékben a lakosság fogyasztásának növekedése mellett, korlátlan export-lehetőségeink vannak. Magyarország évente az egy főre jutó gyümölcsfogyasztás 40-45 kilogramm. Ennél alacsonyabb csak Norvégia, Svédország, Lengyelország és Románia fogyasztása. Nagyon kívánatos a szőlőtermelésünk fejlesztése is. Két évtizedes elmaradást kell pótolnunk a cseme-geszőlő-termelés fejlesztésében.

/folyt.köv./

B 27. kiadás

1957. december 17. 16 óra 20 perc

/Megnyilt a...4.folyt.

Az előadó a továbbiakban a termelés biztonságának kérdéseiről szökött.

- A termelés biztonságának és fejlesztésének fontos eszköze - mondotta - a termelési szerződések. Ebben az évben a földművesszövetkezetek átvették az ország nagy részében a cukorrépa, a rostnövény és egyéb magfélések termelésének szerződéskötési feladatait. A feladat rendkívül fontos, mert például a cukorrépa termelésén az ország jövővi cukorellátása múlik. A szövetkezetek túlnyomó többsége ma már szép eredményekről számolhat. December 15.-ig 108.000 hold termelésre kötöttek szerződést a földművesszövetkezetek, a tavalyi területnél 11.000 holddal többet. A területjelöléshez szükséges további 22.000 holdra január végéig még leszerződhetnek. Sokkal alaposabban és jobban kell dolgozni a rost-kender és a magfélések termelési szerződése terén. Az idei tapasztalatok alapján a jövőben a földművesszövetkezetek további szerződéskötési feladatokat vállalhatnak magukra.

Az utóbbi hónapokban mintegy 600 új társulás és szakcsoport alakult. Számos eleven, egészségesnek bizonyult szövetkezeti társulás van ezek között. Mint jó példát érdemes megemlíteni a ceglédi juhtenyésztő szakcsoportot, ahol közös legeltetéssel és a juhtej feldolgozásával jó eredményeket értek el. Ugyancsak biztatóan alakult a helyzet a rezi szőlőtermelő szakcsoportban, az ibrányi gyümölcstermelő szakcsoportban, a verpeléti szőlőtermelő szakcsoportban, valamint a Bonyhád és vidéke termelési és értékesítési szövetkezetben. Ezekben a társulásokban komoly szövetkezeti munkát végeznek. Közösen végzik azokat a munkafolyamatokat, amelyek a legfontosabbak a termelés növelése érdekében. Növelik közös alapjaikat és fokozzák közös beruházásaikat.

Vannak rossz társulások is. Példának lehetne említeni a mogyoródi zöldségtermelő, a csemői gyümölcstermelő és a dömsödi zöldségtermelő szakcsoportot. Ezek a csoportok szinte semmiféle szövetkezeti tevékenységet nem fejtenek ki, egyáltalán nincs közös beruházásuk, és közös alappal sem rendelkeznek. Nem akarunk türelmetlenek lenni ebben a kérdésben, de a szövetkezet elvi kérdéseit nem adjuk fel. Az Igazgatóság javasolja a kongresszusnak, hozzon határozatot a társulások és szakcsoportok felülvizsgálására, hogy a SZÖVOSZ Igazgatósága csak azokat a társulásokat engedélyezze, amelyekben valamiféle közös tevékenység folyik és közös alappal is rendelkeznek. Azoknak a társulásoknak, amelyek nem felelnek meg a szövetkezési elveknek, záros határidőt kell adni és felszólítani őket, hogy vagy úgy rendezzék ügyeiket, hogy igazi szövetkezeti társulássá váljanak, vagy pedig ha nem hajlandók erre, akkor meg kell vonni tőlük működési engedélyt. /f.k./

B 28. kiadás 1957. december 17. 16 óra 50 perc

/Megnyit a....5. folyt./

A továbbiakban Nyers Rezső arról beszélt, hogy a belterjesség fokozásához a jelenleginél nagyobb anyagi befektetésekre van szükség a mezőgazdaságban. Miután az állam teherbíró képessége nem végtelen, az állami beruházások mellett minél szélesebben meg kell valósítani a parasztság közös erejéből történő közérdekű beruházásokat. Itt van például az öntözési lehetőségek jobb kihasználása. Az országban az öntözésre berendezett terület 212.000 hold. Ebből mintegy 80.000 holdon az idén nem folytattak öntözéses gazdálkodást. Vagy beszéljünk legelőink elhanyagolt állapotáról. Ma alig-dig javítják a legelőket. Mintegy másfél millió hold legelő átlagos hozama ma sem több, holdanként 4-5 mázsa szénánál. Ezek és hasonló jellegű közérdekű problémák megoldására javasoljuk a földművesszövetkezeteknek, hogy indítsanak mozgalmat a közéleti termelési beruházások nagyrészt társadalmi erőből történő megvalósítására. Nagyon fontos és gyakorlatilag megoldható, - mondotta a továbbiakban - hogy az állami gépállományokkal kooperálva a földművesszövetkezetek, vagy a géphasználati társulások kezükbe vegyék a gépi munkák szerződés-kötését. Elmondotta, hogy szövetségünk igazgatósága kezdeményező lépéseket tett az ipari szerveknél egytengelyes kerti traktor hazai gyártására. Minden valószínűség szerint a jövő évben már néhány száz ilyen traktor gyártására lehet számítani. Ezeket a kerti traktorokat a termelőszövetkezeteknek, valamint a társulásoknak és a szakoskerteknek kívánják juttatni. Hasonlóképpen szorgalmazzák kisebb villanymotorok gyártásának növelését is. Ezután a mezőgazdasági szakpropaganda jelentőségéről beszélt. Megállapította, hogy a jelenleginél lényegesen többet kell tenni a földművesszövetkezetekért, hogy a mezőgazdasági tudomány már kidolgozott és elfogadott módszerei, eljárásai eljussanak a parasztsághoz.

Az elkövetkező években észszerűen és fokozatosan tovább kell szélesíteni a szövetkezeti felvásárlást - folytatta. - Jövőre a tervek szerint, a földművesszövetkezetek tíz százalékkal növelik részvételüket a gabonafelvásárlásban. Nagy gondot kell fordítani a felvásárlás jobb megszervezésére. Javítani kell a felvásárlási munkát és olcsóbbá is kell tenni azt. A földművesszövetkezeteknek lényegesen nagyobb hatást kell gyakorolni a termelés tervszerűségére, mert ezen a téren nem kis bajok vannak. Jellemző példa erre az idén annyi káposzta és sárgarépa termelt, hogy majdnem két esztendőre is elegendő volna. Természetes így értékesítési nehézségek keletkeztek és a termelők panaszkodnak a földművesszövetkezetekre, mivel "kevés" káposztát tudtak felvásárolni. /folyt. köv./

16-27

B 29. kiadás 1957. december 17. 16 óra 50 perc

/Megnyit a....6. folyt./

A termelés tervszerűségével kapcsolatban egy másik probléma a sertéshizlalás idényszerűségének fokozódása az utóbbi években. Az utóbbi években eltolódott a téli és a nyári hizlalás normális aránya a téli hizlalás javára. Ráadásul a baromfitenyésztés szezonyszerűsége miatt az egyéb husokból is ilyenkor van túlkínálat. Ésszerű árpolitikával, de termelési propagandával is el kell érni a szezonyszerűség fokozatos kiküszöbölését.

Fontos tennivaló a felvásárlási apparátus technikai felkészültségének javítása is. A SZÖVOSZ Iparosztálya az országos beruházási alaphól elő irányozta a nyíregyházi nagy alutároló és csomagoló, valamint a nakiói hagymatároló és hőkezelő üzem létesítését. Apra is szükség van azonban, hogy a földművesszövetkezetek beruházásaikból és a megyei beruházásokból is többet fordítsanak a felvásárlás technikai fejlesztésére. A felvásárlás megjavításának érdekében szükséges, hogy a megyei értékesítő központok a felvásárlási feladatokat minden községben adják át a helyi földművesszövetkezeteknek és csak a transit szállításokra tartsanak fenn telepeket.

A mezőgazdasági export a zöldség- és gyümölcsfélélékből az utóbbi években növekedett. Más termékekből, baromfiból és tojásból nem szállítottunk ki nagyobb mennyiségeket. Emögött a termelés visszaesése, illetve stagnálása van, ugyanakkor a belső fogyasztás bizonyos növekedése. A világpiacon manapság mindjobban nő a kereslet a baromfi és a tojás iránt. Éppen ezért a jövőben nagyobb segítséget kell nyújtani a földművesszövetkezeteknek a kultúrák fejlődéséhez is.

A továbbiakban az előadó a földművesszövetkezetek áruelátási tevékenységéről beszélt. A szövetkezeti kereskedelmi egységek száma 1953-as 11.000-ról 18.500-ra növekedett. Az össz-kiskereskedelem forgalma pedig évi 7.5 milliárd forintról csaknem 16 milliárd forintra ugrott fel. Három év alatt 525 üzletet és vendéglátóipari egységet vettek vissza az állami kereskedelemtől. 1955-ben számos helyen mezőgazdasági szaküzletet hoztak létre. Jelenleg az országban 92 járási könyvszaküzlet működik, s ma már szinte teljesen átvették a felüli könyvtörzsjelést.

Nyers Rezső ezután a földművesszövetkezetekben mutatkozó korrupció megszüntetéséről beszélt. Hangsúlyozta, hogy olyan vezetőket kell állítani a boltok és a földművesszövetkezetek élére, akiknek a lelkiismeretéhez nem fér hozzá a sikkasztás, a lopás. Beszélt a földművesszövetkezeti demokrácia kérdéséről, a nők munkájának fokozottabb igénybeviteléről, majd foglalkozott a mozgalom külföldi kapcsolatainak kérdésével. /folyt. köv./

B 30. kiadás

1957. december 17.

16 óra 50 perc

/Megnyilt a.....7.folyt./

A földművelésszervezetek nemzetközi kapcsolata a III. Kongresszus óta tovább fejlődött. Bizonyítéka ennek, hogy a jelenlegi kongresszuson is 14 ország szövetségi szervei képviseltetik magukat. Az utóbbi években ezen országok szövetségi szerveinek nagyrésztével árucserforgalmi kapcsolatokat létesítettünk annak érdekében, hogy árunk választékát kölcsönösen javítsuk. Ezeket a kapcsolatokat tovább kívánjuk fejleszteni.

Befejezésül az előadó szólt arról, hogy a földművelésszövetségi mozgalomnak állandó törekvése, a Szövetségek Nemzetközi Szövetségével rendezze kapcsolatát és oda felvételre nyerjen. Mint mondotta - nem rajtunk, hanem egyes nyugati szövetségi vezetőkön múlott, hogy ez eddig nem sikerült.

/folyt. köv./

Ebben az évben több mint tíz tonna műanyagcsapágyat gyártott a műanyaggyár

1957. december 17.

Az idén a Kábel - és Műanyaggyárban nagyobb mennyiségben gyártottak műanyagcsapágyakat, amelyek különösen olyan üzemeknél váltak be, ahol a gépek csapágyazása akár közvetlenül, akár közvetve nedvességnek van kitéve. Az eddig használt fémcsapágyak a külső behatásokra igen hamar korrodálódtak, rozsdásodtak s a gyakori cserék nagy költséget jelentettek az üzemeknek. A műanyaggyár az előzetes sikeres kísérletek alapján többféle kivitelben gyártja a csapágyakat. A műanyagcsapágyak élettartama a többszöröse a színesféméből készült csapágyaknak.

A Kábel- és Műanyaggyárban ebben az évben már több mint tíz tonna műanyagcsapágyat gyártottak, s mintegy 55 tonna bronz csapágyra való anyagot takarítottak meg. /MTI/

B 31. kiadás

1957. december 17.

16 óra 50 perc

December 24.-n este 20 óráig közlekednek a villamosok és autóbuszok - Megváltozik az 1-es és a 19-es autóbusz utvonala - Több járatot sűrítettek

1957. december 17.

Karácsony előestéjén, december 24.-én a villamosok és az autóbuszok a külső végpontokról 20 óráig indulnak, egészen a belső végállomásig közlekednek, majd beállnak a kocsiszínekbe, illetve garázsokba. Ezután már csak azok a járatok közlekednek, amelyek egyként is egész éjszaka járnak, így a 26-os és 62-es autóbusz, továbbá a 4-es, 31-es, 52-es, 55-ös és 58-as villamosok. A törekvés ugyanis az volt, hogy a késői vonatok utasai ki tudjanak érkezni a Nyugati, illetve a Keleti-pályaudvarra. Karácsony két ünnepén a villamos- és az autóbusz-közlekedés ugyanolyan lesz, mint más munkaszüneti napokon.

xxx

December 17.-ől, keddtől a 18-as és 37-es autóbusz kifelémenet is a Vörösvári uton közlekedik, mégpedig a Hévizi utig. Ezt az tette lehetővé, hogy a Csatornázási Művek az ottani munkálatokat befejezte. Ezzel a környék lakosságának hosszú ideje hangzó panaszait lehetett orvosolni.

xxx

Az I. kerület lakói régóta panaszkodnak, hogy Budának ezen a részén rosszak a közlekedési viszonyok. Különösen azt sérelmezték, hogy az 1-es autóbusz az Alagutat elkerülve halad át Budáról Pestre. Emiatt azután azok, akik a Krisztinából igyekeznek a Nap-hadsereg útján a Körutra, illetve a belső városnegyedbe, kénytelenek átszállással megtenni az utat. Ez annál is kényelmetlenebb, mert a Lánchíd budai oldalán nagy a gépkocsiforgalom, s az átszálláshoz az uttестen is át kell haladniuk.

Az I. kerületi tanács javaslatára a fővárosi tanács közlekedési igazgatósága megvizsgálta a panaszokat, s kéréseket, s ennek alapján úgy határozta, hogy december 30.-tól, hétfőtől kezdődően az 1-es autóbusz ismét a Krisztinán át közlekedve, áthalad az Alaguton. Ugyanakkor azonban a 19-es a Hősök tere helyett a November 7 téri jár.

xxx /folyt. köv.!

B 32. kiadás 1957. december 17. 1 óra perc

/December 24.-én.....folyt./

Az utazóközönség gyakran teszi szívével, hogy egyes autóbusz utvonalakon ritkán járnak a kocsik. A Fővárosi Autóbuszüzem ezen hosszú ideig nem tudott segíteni, mert nem állt elég autóbusz rendelkezésre. Az elmúlt hónapokban új kocsikat kaptak, s ezekkel már sok jogos kívánságot ki lehetett elégíteni, bár javarészüket a selejtezett régi autóbuszok pótlására kell beállítani. Az elmúlt napokban sűrítették a 6-os, 7-es, 8/A, 10/A, 14-es, 20-as, 39-es, 55-ös, 60-as, 62-es és 65-ös járatokat. Sajnos azonban a következő hónapokban nem jut új kocsikhoz a Fővárosi Autóbuszüzem, éppen ezért a közönség kívánságait csak nagyon kismértékben tudja majd figyelembe venni. Egyelőre utvonalhosszabbításra csak a legindokoltabb esetekben kerülhet sor.

A tervek szerint a késő ősszel kellett volna megrendezni a "honnan-hova" utaszámlálást, amely hü képet adott volna az utasáramlás irányáról. A próbaszámlálást meg is tartották, mégpedig eredményesen. Az általános számlálás megszervezése azonban hosszabb időt vett volna igénybe, s így maga a számlálás a téli időre húzódott volna, amikor nem kaphatnak a közlekedési szervek valóban hü képet. Éppen ezért határozták el az illetékesek, hogy az általános "honnan-hova" utaszámlálást a tavasszal tartják meg. /MTI/

A Magyar Tudományos Akadémia negygyűlésének harmadik napja - Jánossy Lajos akadémikus előadása a fizika magyarországi helyzetéről

1957. december 17.

Kedden a Magyar Tudományos Akadémia negygyűlésének harmadik napján együttes ülést tartottak, amelyen Jánossy Lajos akadémikus beszámolt a fizika magyarországi helyzetéről és a kutatási eredmények gyakorlati felhasználásának lehetőségeiről.

Bevezetőben hangsúlyozta, hogy eredményes kutatómunkát csak ott végezhetnek, ahol megfelelő adottságokkal, szakemberekkel, technikai berendezésekkel és anyagiakkal rendelkeznek. A kutatómunka - mondotta - mindenütt költséges, de az anyagi áldozatok sokszorosan visszatérülnek. Ezután azokról a szélsőséges és hibás nézetekről szökött, amelyekből tartozkodni kell a magyar tudományos életben. /folyt.köv./

B 33. kiadás 1957. december 17. 17 óra 10 perc

/A Magyar Tudományos...folyt./

Az egyik ilyen hiba, amikor gyors, minden áron elért eredményekért feláldozzák a jövő fejlődést. Helytelen, ha a kutatóintézetek az ipari eljárásoknál közvetlenül felmerült kérdések megoldását tartják főfeladatuknak. Ezt a munkát a kutatók segítségével az üzemi laboratóriumokban kell elvégezni. Veszélyeket rejt magában - mondotta - a valószínű elszakadt kutatási irányzat is, amely a part pour part elvét vallja magának. A helyes az, amikor megtalálják a közútat. A szovjet tudomány szédületes eredményei a szovjet mesterséges holdak felbocsátása éppen a helyes irányoknak köszönhetőek. Ez a szocialista tudománypolitika.

- Az a teendőnk, hogy a tudományos kutatómunkát helyes mederbe tereljük. Biztosítani kell az alapvető kutatások fejlesztéséhez szükséges anyagi és erkölcsi támogatást, azokat az igen jelentős összegeket, amelyeket a kormány az Akadémia részére ad, jól kell felhasználni. Az Akadémia rendelkezésére álló anyagiakat olyan célokra kell fordítani, amelyek előbbre viszik a tudomány fejlődését. Az alapvető kutatásoknál senki sem ismerheti előre a holnap eredményeit és ezekhez pontos tervet kidolgozni csaknem lehetetlen. Az egyetlen megoldás, ha bizunk legjobban tudósainkban, hogy felelősségük tudatában a kutatásokat a helyes irányban végzik.

Nem nélkülözhetőek azonban az őszinte, baráti elvi viták. Természetesen szükség van az állami ellenőrzésre és megbízásra állami feladattal. Helytelen azonban - ha napjaink gyakorlatának megfelelően - az Akadémia megkerülésével biztosítani anyagi eszközöket egyes személyeknek tudományos kutatásra.

- A természettudományok területén egyik főfeladatunk, hogy alapvető kutatóintézeteket szervezzünk színvonalas kutatásra és fiatal tudósok nevelésére. Ezek az intézmények fővárosi tartozása mindig az adott körülményeken múlik.

- Sok a teendőnk a műszaki-fizikai kutatóintézet megindításában is. Műszaki területen az alapvető kutatásoknak jelenleg nincs gazdájuk. Hasonló megoldatlan kérdés a műszaki matematika hovatartozása is. Hazánkban világviszonylatban is számottevő matematikus gárda dolgozik, de - véleményem szerint - elhanyagolják a perspektivikus fejlődéshez szükséges feladatok ápolását.

- Az elmondottakból láthatjuk, hogy a helyes kutatási irányzat kidolgozása csak szakemberektől, s közülük a legjobbaktól, az akadémikusoktól várható. - Feladatok országosak. Ezért is örömdetes, hogy a kormány létrehozta a Tudományos és Felsőoktatási Tanácsot, amely az Akadémiával együttműködve a nagyobb kérdésekkel foglalkozik. Jó lenne, ha a jövőben sor kerülne az Akadémia javasolta műszaki és tudományos tanács megalakítására. /folyt.köv./

B 34. kiadás 1957. december 17. 17 óra 25 perc

/A Magyar Tudományos...2.folyt./

Ezután arról szólott Jánossy professzor, hogy szorosebbra kell fűzni az elmélet és a gyakorlat közötti kapcsolatot. Meg kell szüntetnie annak - hangsúlyozta - hogy ha elkészül valamilyen új műszer, vagy berendezés, évekig húzódik gyártása és a szakemberek csak a különféle kiállításokon láthatják ezeket. Olyan intézkedésre van szükség, amely érdekeltté teszi az üzemet az áttérésben az új fajta gyártmányokra - mondotta befejezésül Jánossy Lajos akadémikus.

Délután osztályülésekkel folytatódott az Akadémia nagygyűlése. A nyelv- és irodalomtudományok osztályán Ovidius születésének 2000. évfordulója alkalmából emlékülést tartottak. Moravcsik Gyula akadémikus megnyitója után Maróth Károly akadémikus méltatta Ovidius és Magyarország című előadásában Ovidius költészetének magyarországi hatását, népszerűségét és tudományos értékelését. Elmondotta, hogy hazánkban már 1570-ben Lévai Névtelen forrásul használta, majd Balassi Bálint, Rimpy János és Gyöngyösi István dolgozta át és fordította magyarra műveit. Zrínyi Miklós is Ovidius idézettel kezdte és fejezte be nagyszerű eposzát.

Ezután Harmatta János, a nyelvészeti tudományok doktora bejelentette, hogy 1958-ban megalakul az Okortudományi Társaság.

A társadalmi-történelmi tudományok osztályán Bognár József egyetemi tanár a Fogyasztási struktúra és kereskedelem címmel tartott előadást. Többek között foglalkozott a mai magyar fogyasztási struktúrát kialakító társadalomgazdasági tényezők kérdéseivel, a háztartási és a boltkereskedelmi statisztika számainak tükrében. Elmondotta, hogy a népesség növekedése, a jövedelemelosztás új rendszere, a munkásosztály létszámának növekedése, a nők fokozottabb bevonása a termelőmunkába, új fogyasztási struktúrát alakított ki. A realbérek és a keresők számának növekedése folytán csökkent az élelmiszerek és növekedett a ruházati, valamint a lakberendezési és háztartási felszerelési cikkek aránya a kereskedelmi forgalomban. A kereskedelem legfőbb feladata, hogy a termelést a fogyasztási szükségleteknek megfelelően a gazdaságosság szempontjai szerint a műszaki technika fejlődési lehetőségeinek irányában befolyásolja - mondotta befejezésül Bognár József.

A biológiai csoport ülésén Törő Imre akadémikus elmondotta, hogy a biológiai kutatások számos új eredménytel gyarapították a tudományt. Elmondotta, hogy a gerontológia területén is előbbre jutottak az utóbbi években. Dr. Haranghy László professzor a lépés és esontvölő öregedéssel foglalkozó pályamunkája nemzetközi pályadíjat nyert. A gerontológia, amely az öregedést, mint biológiai folyamatot kutatja az érdeklődés elterébe került. A továbbiakban a biológia feledatairól szólott - Törő Imre akadémikus.
/folyt.köv./

B 35. kiadás 1957. december 17. 17 óra 25 perc

Kitüntették a SZÖVOSZ számos dolgozóját

1957. december 17.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa a SZÖVOSZ IV. Országos Kongresszusa alkalmából az ellenforradalommal szembeni helytállásuk, a gazdasági rend helyreállításában, a szervezeteti mozgalom fejlesztésében végzett kiváló munkájuk elismerésül kormánykitüntetésben részesítette a SZÖVOSZ számos dolgozóját.

A Magyar Szabadság Érdemrend ezüst fokozatát adományozták Molnár Károlynak, a SZÖVOSZ igazgatósága elnökhelyettesének és Varga Illésnek, a földművelésszervezetek Szolnok megyei központja igazgatósági elnökének. A Lunka Érdemrendet kapta Brachna János, a földművelésszervezetek Somogy megyei központja igazgatósági elnöke. Számosan részesültek a Magyar Szabadság Érdemrend bronzfokozata, a Szocialista Munkáért Érdemrem és a Lunka Érdemrem kitüntetésben.

A kitüntetéseket kedden délben Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke nyújtotta át az Országházban. Az ünnepségen jelen volt Kristóf István, az Elnöki Tanács titkára és Nyers Rezső, a SZÖVOSZ igazgatóságának elnöke. /MTI/

A csehszlovák munkásmilícia vezetőinek látogatása Sztálinvárosban

1957. december 17.

A csehszlovák munkásmilícia hazánkban tartózkodó vezetői Stanislav Dobrovolny-vel, a milícia parancsnokával az élen vidéki körutjukon először Sztálinvárosba látogattak el. Stefanik Pál, a munkásőrség helyi parancsnoka tájékoztatta a vendégeket a sztálinvárosi munkásőrség megalakításáról és munkájáról. /MTI/

Antonín Horejs

1957. december 17.

A csehszlovák zenetörténész Budapestre érkezett. Itt-tartózkodása idején anyagot gyűjt a magyar zenéről irandó művéhez. /MTI/

B 36.kiadás

1957. december 17. 17 óra 25 perc

Gyógyító testnevelés az általános és középiskolákban

1957. december 17.

A művelődésügyi miniszter az egészségügyi miniszterrel egyetértésben rendelkezett az általános és középiskolák gyógyító testneveléséről. Az általános és középiskolák a javító vagy gyógytestnevelésre utalt tanulók sajátos testnevelési foglalkoztatásáról orvosi javaslat alapján a gyógyító testneveléssel gondoskodnak. A testnevelés alól részlegesen felmentett tanulók pedig a rendszeres testnevelési órában részesülnek - ugyancsak orvosi javaslat alapján - a fogyatékos teljesítő képességüknek megfelelő foglalkoztatásban.

Az iskolai szűrő vizsgálatokat ellátó orvosok - minden év november 30.-ig megéjtett vizsgálat alapján - a területileg illetékes testnevelési és sport-egészségügyi intézettel egyetértésben utalják gyógytestnevelésre a rendellenes testtartású vagy más okból erre részvevő tanulókat. A tanulókat az orvosi vélemény figyelembevételével 8-16 főből álló csoportokba osztják és a csoportokat hetenként két- vagy három órás gyógytestnevelésben részesítik. A tanulókat osztályozzák is, de az osztályzatot az általános tanulmányi eredmény megállapításánál nem veszik számításba. Az ilyen tanulók az iskolai rendszeres testnevelési órákon nem vesznek részt. Ha osztályuk testnevelési órája a tanítási nap első vagy utolsó órája, úgy az iskola igazgatója engedélyezheti későbbi bejövetelüket, vagy korábbi távozásukat.

Zója haláláról emlékeztek meg kedden a salgótarjáni kommunista nők

1957. december 17.

A MSZ Nógrád megyei bizottsága mellett működő lánytanács kedden Salgótarjában ünnepséget rendezett Zója, a hős szovjet partizánlány halálának 16. évfordulója alkalmából. A Nógrád megyei tanács díszteremében tartott ünnepségen a város ötven MSZ-alszervezetének nőküldöttei vettek részt. /MTI/

MTI BELFÖLTI HIREK

B 37.kiadás 1957. december 17. 17 óra 20 perc

Véradók és gyógyultak találkozója Egerben

1957. december 17.

Hétfőn és kedden az egri II.számú kórházban a város rendszeres véradói és azok a volt betegek találkoztak, akik a véradó segítésével nyerték vissza egészségüket. A gyógyultak köszönetet mondtak a véradóknak, akik az egri kórház betegének havi 50 liter életmentő vért adnak. /MTI/

A tanítóképzők népművelési szakkör-vezetőinek értekezlete Nyíregyházán

1957. december 17.

A Művelődésügyi Minisztérium és a Népművelési Intézet rendezésében december 16. és 17.-én Nyíregyházán értekezletet tartottak a Nógrád, Hajdu, Heves, Borsod és Szabolcs megye tanító- és tanítónőképző iskoláiban működő népművelési szakkörök vezetői és a tanácsai művelődési osztályok szakelőadói. Az első napon a nyíregyházi szakkörök vezetői mondták el tapasztalataikat, majd megbeszéltek a népművelés irányításának problémáit. Nyíregyházán meglátogatták a megye legjobban működő mezőgazdasági szakkörét, s az ottani művelődési házat.

Kedden Turi Sándor paszabi tanító és Kolláth Ászló, a papi művelődési otthon Kossuth-díjas vezetője számolt be több évtizedes népművelési munkájáról. /MTI/

Komárom megye dolgozói óvodát építenek a főtéri gyermekvárosban

1957. december 17.

A Komárom megyei nőtanácsok és más társadalmi szervezetek aktivistái több mint száz ezer forint értékű téglát adtak a gyermekváros javára. A gyűjtés még folyik, s az összegből a megye dolgozói husz személyes óvodát építenek Fótton. A tervrajzokat a Tatai Szénbányászati Tröszt tervezőirodájának mérnökei társadalmi munkában már elkészítették. Számos üzem ajánlott fel az építkezéshez meszet, cementet és más anyagokat. A dorogi üzemek a berendezés egy részét készítik el. /MTI/

17.20

B 38.kiadás

1957. december 17.

7 óra 30 perc

Élete századik karácsonyára készül Békésesaba legöregebb lakója

1957. december 17.

Mitykó András, Békés csaba legöregebb lakója életének századik karácsonyára készül. A jó erőben levő korát meghazudtolóan fürge idős bácsi mindig vigkedélyű, sokat ácsolt, de még többet dolgozott husz hold feles bérletű földjén. Szerinte a vidámság az élet meghosszabbítója. Notás kedve századik életévében sem hagyta el: november 19.-én, hetven éves leányának aranykodalman egymásután énekelte a magyar és szlovák népdalokat. Egyetlen kívánsága, hogy ne haljon meg addig, amíg nem látta Budapestet. /MTI/

Csongrád megye takarékos iskoláskorú 300.000 forintot gyűjtöttek

1957. december 17.

A Csongrád megyei iskolások az idei tanévben is szorgalmasan vásárolják és gyűjtik a különböző címletű takarékbélyegeket. Már még csak néhány hónap telt el a tanév kezdetétől, de sok iskola tanulóinak már igen jelentős összegű megtakarított pénze van bélyegben. A megye iskoláskorú eddig több mint 300.000 forintot takarítottak meg. Az atkaszigeti általános iskola egy-egy tanulója például már mintegy 165 forinttal büszkélkedhetik.

A napokban a szegvár-körögszentgyörgyi általános iskola tanulói és nevelői takarékbélyeggyűjtési versenyre hívták a megye iskoláit. A Csongrád megyei tanács elhatározta, hogy a takarékosági versenyben győztes iskolák között 100.000 forint értékben iskolai felszereléseket oszt ki. /MTI/

A megyei és budapesti körületi nőtanácsok titkárai

1957. december 17.

Kedden egésznapos értekezleten vitatták meg az Országos Nőkonferencia által a magyar nőmozgalom elé kitűzött feladatok megvalósításának lehetőségeit, és a konferencia tanulságait. /MTI/

B 39.kiadás

1957. december 17.

7 óra 30 perc

Az egész évi ártámogatást visszafizeti a Nagykanizsai Üveggyár

1957. december 17.

A Nagykanizsai Üveggyár már korábban közölte, hogy november 1.-től nem veszi igénybe az állami ártámogatást. Most, az Építésügyi Minisztérium Üvegipari Igazgatóságához intézett újabb levelében bejelentette, hogy az 1957. április 1.-től november 1.-ig igénybevett és elszámolt 448.000 forintos ártámogatásról is lemond. Ezt az összeget nem kezeli többé többletnyereséggé és márlegbeszámolójának elkészítése után visszafizeti.

A gyár dolgozói változatlan árszínvonal mellett jövedelmezően termelnek. /MTI/

A Szovjetunió békejavaslatait tárgyalják Heves megye lakói

1957. december 17.

Heves megyében elsősorban a falusi lakótelepeken hétfőn és kedden több mint 200 kisgyűlést tartottak, amelyeken a moszkvai békenyilatkozatokon kívül megvitatták Bulgaryinnak, a Szovjetunió Minisztortanács elnökének a nyugati és más országok kormányfőihez intézett leveleit. A gyűléseken több mint tízezer munkás és paraszt vett részt. Örömmel vették tudomásul a Szovjetunió újabb nagyjelentőségű kezdeményezését és valamennyien támogatták a javaslatot. A hét végéig még többszáz békegyűlést tartanak Heves megyében. /MTI/

125 évvel ezelőtt jelent meg az Országgyűlési Tüdosítások

1957. december 17.

1832 december 17.-én jelent meg az Országgyűlési Tüdosítások, amelyet Kossuth Lajos szerkesztett. A Hazafias Népfront a haladó hagyomány emlékeztetőre még a nyáron - hasonló címmel - füzet sorozatot indított. Az első füzet az országgyűlés júniusi ülészekéről és ezzel kapcsolatban az időszerű politikai és gazdasági kérdésekről tájékoztatta az ország közvéleményét. Az Országgyűlés december 19.-re összehívott ülészek alkalmából készül a kiadványsorozat második füzeté, amely a Kossuth Országgyűlési Tüdosítások-ja 125-ik születésnapjáról is megemlékezik. /MTI/

B 40. kiadás

1957. december 17.

12 óra perc

Ismertető füzet jelent meg a békevonat moszkvai útjáról

1957. december 17.

Az Országos Békotanács Nyitott szemmel címmel 32 oldalas, szépen illusztrált füzetet tett közzé a békevonat moszkvai útjáról. /MTI/

Tiszteletbeli doktorrá avatták Debrecenben Kvan Hsun-ting kínai püspököt

1957. december 17.

A hazánkban tartózkodó kínai protestáns egyházi küldöttség vezetője, Kvan Hsun-ting, a kínai szent egyetemes egyház csekiangi egyházmegyéje püspökét, a nanjingi egyesített teológiai szeminarium vezetőjét kedden a debreceni Református Teológiai Akadémia tiszteletbeli doktorrá avatta. Az ünnepi közgyűlést a debreceni református kollégiumban hagyományos külsőségek között tartották. A közgyűlésen megjelent Horváth János, a Művelődésügyi Minisztérium Egyházügyi Hivatalának elnöke, továbbá Győry Elemér, dunántúli református püspök, Darányi Lajos tiszáninneni református püspök, Gáll István tiszántúli református püspökhelyettes, Szabó László, a baptista egyház elnöke, Häcker Adám methodista szuperintendens. Ott volt Gódor Ferenc, az MSZMP Hajdu-Bihar megyei bizottságának első titkára, Pogácsás Antal, az MSZMP debreceni városi bizottságának első titkára és Mikes János, Debrecen megyei jogú városi tanács vb elnöke.

Az ünnepi eseményen résztvett Hao De-cin, a Kínai Népköztársaság budapesti nagykövete, valamint a kínai protestáns egyházak hazánkban tartózkodó küldöttei.

Tóth Endre, a Debreceni Református Teológiai Akadémia dékánja nyitotta meg a közgyűlést, majd Győry Elemér dunántúli református püspök tolmácsolta a zsinat üzenetét, amelyben hozzájárult, hogy a Debreceni Református Teológiai Akadémia tiszteletbeli doktorrá avassa Kvan Hsun-tingot. A kar javaslatát dr. Czeglédy Sándor prodeán terjesztette elő. A kar örömeinek adott kifejezést, hogy a Kínai Népköztársaság és a Magyar Népköztársaság kormánya lehetővé tette ezt a találkozást / püspökkel, aki mint a teológiai tudomány és a gyakorlati keresztyénység kiváló munkása szolgálta egyházát és a népi Kína építését. /Kvan Hsun-ting /folyt.köv./

B 41. kiadás

1957. december 17.

18 óra perc

Tiszteletbeli doktorrá avatták....folyt./

Ezután dr. Tóth Endre dékán latinnyelvű avatobeszéd kíséretében átnyújtotta a tiszteletbeli doktorrá avatásról szóló, nemzetiszínű szalaggal átkötött okmányt / püspöknek, aki ünnepélyes fogadalmat tett.

Kvan Hsun-ting - A szocializmus új minőségét vitt számtalan kapcsolatunkba - mondotta többek között - s ez alól nem kivétel egyházi kapcsolatunk sem. Csak most történhetett meg, hogy az egyházak között olyan új kapcsolat alakulhatott ki, amely mentes az Evangéliumtól idegen és nekünk érdekeivel ellentétes mellékgondolatoktól. Hisszük, hogy eységünk ilyen új típusú kötelékének erősítése egészséges hatással lesz a kapitalista országokban levő egyházakkal való kapcsolatainkra is.

A püspök angol nyelven elmondott beszéde után dr. Tóth Endre dékán felolvasta Bereczky Albertnek, a református zsinat és az egyetemes konvent lelkes elnökének táviratát, amelyben többek között hangsúlyozza: "Ez a doktorrá avatás szímlóma a kínai és magyar keresztyének, a kínai és magyar nép testvéri összetartozásának". Ezután Horváth János, az Egyházügyi Hivatal elnöke, majd Szabó József evangélikus püspökhelyettes és Szabó László, a baptista egyház elnöke mondott üdvözlő beszédet.

A tiszteletbeli doktorráavató akadémiai közgyűlésen Gáll István, a tiszántúli református egyházkerület püspökhelyettese mondott záróbeszédet.

A kínai vendégek szordán résztvesznek a Debrecenben a tiszántúli református egyházkerület lelkipásztorainak a kollégium oratóriumában tartandó békekonzferenciáján. /MTI/

A komló Anna bánya befejezte éves tervét

1957. december 17.

A Komló Szénbányászati Tröszt Anna-bánya üzemének vezetősége, pártszervezete és üzemi bizottsága az MSZMP Központi Bizottsága titkárságának küldött táviratban örömmel jelentette, hogy az üzem december 14.-én délután befejezte 1957. évi tervét. Az üzem dolgozói vállalták, hogy az év végéig terven felül 5000 tonna szenet termelnek. /MTI/

1748

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42. kiadás 1957 december 17 18 óra 10 perc

Füzet jelenik meg az 1919-es karcsai szocialista szövetkezet történetéről

1957 december 17

A bodrogközi földosztó mozgalom hatvanadik évfordulója alkalmából érdekes füzet jelenik meg Borsod megyében. Karcsa községben P. Nagy Géza, a földművesszövetkezet dolgozója megírta az 1919-ben működött karcsai szocialista szövetkezet történetét. A füzetet a Hazafias Népfront és a miskolci Herman Ottó Múzeum jelenteti meg a megyei tanács művelődési osztálya pedig magnetofon-felvételt készített a szövetkezet ma is Karcsán élő, egykori elnökének élményeiről. /MTI/

- o -

Kilencezer állami gondozottat ajándékoz meg karácsonykor a Budapesti Nótanács

1957 december 17

Karácsony ünnepe alkalmából a Budapesti Nótanács mintegy kilencezer állami gondozott gyermeket és szeretetotthonban lakó öreget megajándékoz édesség-csomaggal. Ezenkívül mindgyik kerületi nótanács többszáz gyermeknek ad ajándékot. A Nótanács a kórházakban fekvő beteg nőket is felkeresi üdvözléssel, 1200 fiatal szülőnőnek pedig különböző bébihalmikkal kedveskedik. /MTI/

- o -

A Bács megyei békeharcosok tanácskozása Kecskeméten

1957 december 17

A békemozgalom Bács megyei aktivistái kedden ülést tartottak Kecskeméten. A megbeszélésen Vadász Ferenc, az Esti Hírlap szerkesztője tájékoztatta a megjelenteket a bel- és külpolitika, valamint a békemozgalom időszerű kérdéseiről. A békeharcosok kijelentették, egyetértenek a Szovjetunió kezdeményezéseivel, javaslataival a béke érdekében, és tiltakoznak az atomháborús készülődések ellen. Elhatározták, hogy a télen a megye községeiben rendszeresen ismertetik a nemzetközi helyzetet, a békemozgalom eseményeit. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43 kiadás 1957 december 17 18 óra 10 perc

Kínai-magyar közös könyvkiadás - Köpeczi Béla nyilatkozata

1957 december 17

Köpeczi Béla, a Kiadói Főigazgatóság főigazgatója a napokban tért vissza a Kínai Népköztársaságban tett hathetes tanulmányutjáról. Tapasztalatairól az alábbiakban számolt be az MTI munkatársának:

- A magyar-kínai kulturális csereegyezmény alapján szervezett utamnak egyik célja az volt, hogy megismerkedjem Kína kulturális életével, ezen belül a könyvkiadás munkájával. Természetesen a legtöbb figyelmet a Kína kulturális életét ma jellemző, egymással szorosán kapcsolódó két mozgalomnak szenteltem. Az egyik a hazánkban is ismert "Virágozzék minden virág", a másik pedig a munkastilus megjavítását célozza.

- Hogyan fest a "Virágozzék minden virág" politika a gyakorlatban? Azt jelenti például, hogy a szépirodalom, a tudományos irodalom területén megjelentetnek olyan műveket is, amelyekkel a marxista szemlélet sok szempontból nem ért egyet. Így például közreadták Dewey, burzsoá filozófus, Keynes angol polgári közgazdász műveit, kibocsátották - bár Kínában az európai kulturának hazánkénál lényegesen kisebb talaja van - Boudelaire és Oscar Wilde alkotásait. A műveket természetesen marxista előszíval, magyarázatokkal látják el, majd a szakértők és az olvasók bevonásával vitát rendeznek felettük. A vitákban viszont - ezt felesleges is mondani - kibontakozik a marxista - leninista ideológiai hegemóniája.

- Ugyanakkor a politikai és az ifjúsági irodalom területén a leghatározottabban alkalmazzák az eszmei tisztaság elvét. Mint Magyarországon is ismeretes, a "Virágozzék minden virág" mozgalom megindulása után voltak Kínában olyan hangok, hogy válogatás nélkül ki kell adni mindenféle művet, szabad teret kell biztosítani a burzsoá ideológiai terjedésének, nem szükséges gondoskodni a marxista művek elsőbbségéről. A könyvkiadók dolgozói is alaposan, hűszosan, faliújságokon és üléseken vitatták ezeket a nézeteket. Az eszmei harc a nyáron érte el csúcspontját, amikor a jobboldali, revisionista erők offenzívát indítottak a párt ellen. Amint tudjuk Kína Kommunista Pártja a tömegek tevékeny részvételével, az ő segítségükkel leplezte le a jobboldali nézeteket. A könyvkiadók maguk is résztvettek ebben a küzdelemben: a kantoni kiadó például érdekes füzetet adott ki, amelyben egy, a népi tanácsba is befurakodott ismert személyiség pályafutását, aknamunkáját leplezte le, aki a falun igyekezett zavart keltetni.

/folyt. köv./

18-

MTI BELFÖLDI HIREK
B. 44 kiadás 1957 december 17. 18 óra 15 perc

/Kínai-magyar közös könyvkiadás. 1. folyt./

- A kínai kulturális politikáról összefoglalóan elmondhatom, hogy rendkívül érdekes, változatos, rugalmas, az egyes osztályok, rétegek helyzetét igen alaposan tekintetbevévő módszereket alkalmaz. A politikai és a társadalmi helyzet mély elemzésén alapul és állandóan törekszik a párt- és az állami szervek minél szorosabb tömegkapcsolatainak kiépítésére.

- Megmutatkozott ez akkor is, amikor a pártnak az egyes íróknál tapasztalható, revizionista nézetek ellen kellett küzdenie. A Kínai Írószövetség behatárolta Din Lin és csoportja jobboldali tevékenységét. Pártellenes nézeteiket leleplezték, s ezek az írók önkritikát gyakoroltak. A harc és kimenetele igen jó hatással volt az írókra. Megerősödött a párt irányítása, az eszmei egység, megjavult az irodalmi légkör. Ebből is fakadt, hogy a munkastílust javító mozgalom kapcsán sok író - Pekingből például ötvenen - határozta el, hogy felura megy. Természetesen ez az elhatározás nem jelenti azt, hogy azonnal jó művek születnek, de az íróknak lehetőségük nyílik a nép életének jobb megismerésére, s arra, hogy jobb alkotások szülessenek.

- El kell mondanom azt is - folytatta: a párt általában nem tartja helyesnek, hogy adminisztratív eszközöket alkalmazzanak a kulturális életben. Az e területen végzett munka ennél sokkal elmélyültebb. Így például időnként tudatosan adnak lehetőséget arra, hogy a virágok között gyomok is felüssék a fejüket. A gyomok ültetőit azután a tömegek előtt leplezik le, s azt a tömegek segítségével gyomlálják ki. Fontos szerepet játszik e szempontból a mind magasabb színvonalú kritika, amely idejében reagál minden helytelen jelenségre.

- Tanulmányutam másik célja az volt, hogy a kínai könyvkiadást és könyvterjesztést tanulmányozva kimunkáljam az eddiginél szorosabb együttműködés módjait. E vonatkozásban is sok érdekes tapasztalatot gyűjtöttem, amelyek bizonyára termékenyítőleg hatnak majd a mi munkánkra. Magyarországon a kínai politikai- és szépirodalom 66 alkotását adtuk közre a felszabadulás óta, több mint hatszáz ezer példányban. Kínában a magyar irodalom eddig nem túl nagy számban jelentkezett. Ennek oka elsősorban nyelvi nehézségekben rejlik, abban, hogy főként az orosz és az angol közvetítő nyelv segítségével készülnek a fordítások. Napvilágot láttak már Petőfi, Jókai, Mikszáth, Móricz Zsigmond, a maiak közül Veres Péter, Szabó Pál, Urbán Ernő alkotásai. A közelmúltban

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK
B. 45 kiadás 1957 december 17. 18 óra 15 perc

/Kínai-magyar közös könyvkiadás... 2. folyt./

bocsátották ki Galla Endrénének, pekingi nagykövetségünk titkárnak gondozásában József Attila válogatott verseinek kötetét. A kínai barátainkkal folytatott beszélgetéseken egyetértettünk abban, hogy a kiadás körét mindkét országban szélesíteni kell. Eppen ezért megállapodtunk a kiadói tervek, a testvérországban kiadásra javasolt művek listáinak rendszeres cseréjében. A mi szempontunkból ez annál is jelentősebb, mert a Kínában közreadott magyar művek eljuthatnak Ázsia számos más országába. Kiszélesítjük a szakterületek személyi kapcsolatait, lesznek - különösen a művészeti és a gyermekkönyvek területén - közös kiadványaink. Mi elsősorban a tudományos művek vonatkozásában nyújtunk majd segítséget. Az elvi megállapodások nyomán most folynak Pekingben a tárgyalások a Kultura Külkereskedelmi Vállalat és az illetékes kínai szervek között a hazánkban kiadott művek kínai, kínai könyvek magyarországi terjesztéséről. Nem kétséges, milyen nagy jelentőségű a Kínai Népköztársaság politikai, tudományos, irodalmi és művészeti életének, hagyományainak hazai megismertetése, amiben talán elsősorban a könyvkiadás, a könyvterjesztés segíthet.

- El kell mondanom azt is, milyen nagy érdeklődést tapasztaltam kínai barátaink részéről a mi életünk, problémáink iránt. Kérdéseikre a Pekingben és másutt tartott előadásaimban törekedtem választ adni - fejezte be nyilatkozatát Köpeczi Béla. /MTI/

Vadászat a diplomáciai testület részére

1957 december 17.

A Külügyminisztérium a diplomáciai testület részére Hatvan-környékén vadászatot rendezett. A vadászaton megjelent külképviseletek vezetőit Szarka Károly külügyminiszter-helyettes üdvözölte. A vadászaton résztvett Tómpa István, a belügyminiszter első helyettese, Uszta Gyula, a honvédelmi miniszter első helyettese, Magyarai András, a földművelésügyi miniszter első helyettese, valamint a Külügyminisztérium több vezető munkatársa. A jól sikerült nyúl- és fácán vadászatot meleg baráti hangulatu vadászvacsera követte. /MTI/

B 46. kiadás 1957. december 17. 18 ó ra 30 perc

Eg-kori tőkésekből, volt csendőrfeleségekből alakult bűnbandát leplezett le a rendőrség Hajdu-Bihar megyében

1957. december 17.

A rendőrség befejezte a nyomozást Balogh Lázárné, debreceni lakos és társai nagyszabású vajlopási bűnjegyében. Baloghné és férje a múltban vállalati részvényes volt, ezenkívül volt még és egy dunántúli malmuk s egy tejterméket elosztó vállalatuk. / nagykiterjedésű erdőbirtokuk

Baloghné 1950 óta mint csoportvezető a Hajdu-Bihar megyei Tejipari Vállalatnál dolgozott a vajcsomagolóban. Munkabálépése után arra törekedett, hogy mielőbb megnyerje a gazdasági vezetők és közvetlen munkatársai bizalmát: kisebb-nagyobb ajándékokkal sikerült is ezt hamarosan elérnie. Nemsokára "munkához" is látott ruhája alatt 4-8 kilós tételekben vitte ki a vaját a gyárból, amíg tetten érték.

Balogh Lázárné bünesselkéményeit - amint ez a nyomozásnál kiderült - nem egyedül követte el. Beszervezte az egyik csomagolót, K. Irént, majd később Hammer Balázs vállalati gépkocsivezetőt és Cs. Nagy Antal gépkocsikísérőt is. A lopott vajot Baloghné eleinte egyedül értékesítette, később Boeskai Józsefné egykori csendőrfeleség fűszer- és gyümölcskereskedő is segített, aki a Baloghnétől vásárolt vaj kilóját tíz forintos haszonnal adta tovább. Ugyancsak "üzlettársa" lett Baloghnénak özv. Tancsics Péterné debreceni lakos is, akinek a férje szintén csendőr volt.

Balogh Lázárné és társai mintegy 50.000 forinttal károsították meg a társadalmi tulajdont. A vizsgálatnál megállapították azt is, hogy Baloghné 1955-1956-ban 24 sertést hizlalt és azokat engedély nélkül értékesítette.

A bűnbanda tagjait a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, rövidesen bíróság tárgyalja ügyüket. /MTI/

B 47. kiadás 1957. december 17. 18 ó ra 30 perc

Sok új, korszerűsített gyártmány kerül forgalomba jövőre a tanácshoz tartozó fővárosi vasipari vállalatoktól

1957. december 17.

A Budapesti Vasipari Tröszt vállalatai elkészítették gyártmányfejlesztési tervüket. A tröszt és vállalatai a fővárosi tanács irányítása alá tartoznak és elősorban a budapesti vásárlók számára dolgoznak.

A Gázkészülékgyártó Vállalat tovább korszerűsíti a már ismert garzon tüzhelyét, javított kiadásban gyártja gázmérőit és kiterjeszti az infraberendezések alkalmazását. Az idén már ezer infragázró fali fűtőtestet készít és ezt a rendszert felhasználják ipari szárítóberendezéseknél is.

A Finomechanikai Vállalat ebben az évben hozta forgalomba a Szonett zsebrádiót, amelyből jövőre - amennyiben az Egyesült Izzó a hozzá szükséges csöveket legyártja - hateremt-hétezret készít. A Szonett rádiók egy részét hálózati adapterrel is ellátják, hogy ha a lakásban szólatatják meg, ne kelljen a telepet használni. A vállalat megkezdi olcsó fürdőszoba-mérlegek és higrométerű, akár zsebbe is tehető kávéőrölő gyártását.

A Fémöntvények-gyár az üzemi konyhák részére újrendszerű gőzütőt készít majd. A vikendházakat és az utcai pavilonokat új, olcsóbb kivitelezésben tervezik. Csőbutorokat, asztalokat, székeket is gyártanak majd, főleg a vendéglátóipar számára. Új gyártmányai közé tartozik a háztartási kávéfőzőgép és a pedálos személtáda.

A Fővárosi Hangszerkészítő Vállalat a Lottó Aruház részére nagyon szép zeneszekrényeket készít. A nők az Óra- és Ékszeripari Vállalat újformájú alumínium és marokait ékszereiből válogathatnak majd jövőre. A háziasszonyok örülnek majd a megfelelő műveleteket végző egyetlen háztartási kisgépet terveznek a Műszerkészítő és Javító Vállalatnál. /MTI/

Valóban "fáradt"-e a fáradt olaj? - Erre ad választ a kromatoszkóp

1957 december 17

A gépkocsivezetők és az üzemanyag-kiutalók között gyakran támad vita a fáradt-olaj csoréja körül. Eddig semmiféle műszerrel nem sikerült bizonyítani, hogy a motorolaj milyen mértékben használódott el, csupán a megtett kilométerekből következtetnek az olaj "fáradtság"-nak fokára. Hozzávetőleges számítások szerint az esetek 70 százalékában idő előtt cserélik az olajat, s ez nagy anyagpocsékolás. A valóban fáradt olaj használata viszont roncsolja a motort.

Az Autóközlekedési Tudományos Kutató Intézet két kutatója kromatoszkóp néven olyan műszert szerkesztett, amely az olaj fényáteresztő képességének vizsgálatával teljes pontossággal kimutatja az elhasználódás fokát. A készülék működésének lényege az, hogy egy szűrőpapírra csepegtetett olajon fényt bocsátanak át, s az olajban minél több a szennyeződés, annál kevesebb fény jut a szűrőpapír elé helyezett, elektromossággal töltött fényelre. Az elektromos impulzusok változása, s egyben a szennyeződés foka skáláról leolvasható.

A készülék mintasorozata elkészült és a találmányt hét országban szabadalmazták. A sorozatgyártásról most folynak a tanácskozások.

A találmányról országos szakmai bemutatókon délelőtt Haág Dezső, a Magyar Ásványolaj és Földgáz Kutató Intézet osztályvezetője és Nagy István mérnök, az egyik feltaláló tartott előadást. /MTI/

- o -

Jemeni kormányküldöttség utazott át Magyarországon

1957 december 17

December 17-én Saif El Islam Mohammed El Badr herceg, jemeni trónörökös, külügy- és hadügyminiszter vezetésével jemeni kormányküldöttség utazott át Magyarországon. A trónörökös kíséretében volt Kadi Mohammed Abdullah Al Amri és Kadi Mohammed Abdu Allah Shami államminiszter. A kormányküldöttséget a határon Szarka Károly külügyminiszterhelyettes, Koós Péter, a Külügyminisztérium IV. számú politikai osztályának vezetője és Csatorday Károly, a Külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője fogadta. /MTI/

- o -

Tudni alók az 1958-59. tanévvel kapcsolatban - Zenoi gimnáziumba, képző- és iparművészeti gimnáziumba február 10.-ig, egyéb középiskolába március 20.-ig kell jelentkezni.

1957. december 17.

A művelődésügyi miniszter utasítása megjelöli az 1958-1959-es tanév feladatait. A különböző középiskoláknál a felvehető tanulók számban - viszonyítva a jelenlegi tanévhez - nem lesz változás. A tanító- és evőnépképzőbe a felvétel a következő tanévre továbbra is szünetel.

Középiskolai továbbtanulásra jelentkezhet minden nyolcadik általános iskolai tanuló, akinek félévkor legalább közepes lesz a tanulmányi eredménye. Az elégséges-rendű diákok közül csak azoknak a jelentkezését lehet elfogadni, akik magyar nyelvből, matematikából legalább közepes osztályzatot értek el. Előreláthatólag a középiskolába felvehető tanulók mintegy 70 százaléka az általános gimnáziumokba kerül, s arra kell törekedni, hogy a legjobb tanulók általában ide kerüljenek. A II. Rákóczi Ferenc Katonai Középiskolába az eddigiekhez hasonlóan kitűnő, jeles, jórendű fiatalok jelentkezhetnek. A Képző- és Iparművészeti Gimnáziumba Budapest, Miskolc, Debrecenben, Szegeden, Pécsen és Celldömönkön tehetik le. A zenéi gimnáziumba csak olyan tanulók kerülhetnek, akik zenésiskolai tanulmányokat végeztek és a zeneművészeti szakiskola felvételi vizsgáját sikerrel letették.

A mezőgazdasági technikumok iskoláztatásánál az eddiginél nagyobb gondot fordítanak a minőségi követelményekre. Az ipari és mezőgazdasági technikai felvételeknél előnyben részesülnek azok az általános iskolát végzett tanulók, akik szakmai gyakorlatot végeztek és a jelentkezési korhatárt még nem lépték túl. Az ipari mezőgazdasági technikumok első osztályaiba felvehető tanulók korhatára továbbra is a 18. életév. Más középiskolába csak a 17. életévüket be nem töltött tanulók jelentkezését fogadják el.

A szakközépiskolák felvételi vizsgáival kapcsolatos költségeket a tanulók szüleinek kell fizetni. A mezőgazdasági technikumokba nincsen felvételi vizsg. A gép- és gyorsíró iskolákba a tanulók személyes jelentkezés alapján kérhetik felvételüket.

Diákotthonban csak az a tanuló kaphat helyet, aki más módon nem közzelhető el, vagy nem folytathatja középiskolai tanulmányait. Ha a lakóhelyén nagyon az általános iskolai középiskola, akkor más város középiskolájába, diákotthonába csak megfelelő indokolással vehető fel. /hely.köv./

/Tudnivalókfolyt./

A diákotthon felvételeknél szem előtt tartják a jelentkező tanulmányi eredményét is, ugyanakkor fokozottan a szociális és politikai szempontokat is. Indokolt esetben teljes térítéssel felvehetőek olyan tanulók is diákotthonba, akiknek felvételét családi körülmények teszik szükségessé. Tanulószoját elsősorban a magánházaknál elhelyezett és ottan bejáró tanulóknak adnak, akiknek biztosítani tudják a szervezett tanulást. Az iskolával egy városban levő tanulók közül csak azokat lehet tanulószojában elhelyezni, akiknek szociális körülményei nem teszik lehetővé az otthoni nyugodt tanulást.

Zenei gimnáziumba, kőpász- és iparművészeti gimnáziumba február 10.-ig, egyéb középiskolába március 20.-ig kell jelentkezni.

Az egyetemi és főiskolai felvételekre vonatkozóan később intézkednek. /MTI/

/A Magyar Tudományos....3.folyt./

Az agrártudományok osztályán Erdei Ferenc akadémikus a mezőgazdaság belterjességéről tartott székfoglaló előadást. Elmondotta, hogy a mezőgazdaságban a belterjességi törekvések általában arra irányulnak, hogy növekedjék a területegységről nyert hozam. Részletesen elemezte a magyar mezőgazdaság belterjességének fejlődését az elmúlt hatvan évben. Megállapította, hogy ezt az időszakot nálunk a kertészeti termelés és a kukorica-termesztés, valamint a sertés- és barom-tenyésztés nagyarányú növekedése jellemezte. A népgazdaság alapvető érdekei megkövetelik a mezőgazdaság lehető legnagyobb mérvű belterjes fejlesztését. Ezt követeli az életszínvonal emelése, a népgazdaságunk külkereskedelmi érdeke, a mezőgazdasági népsűrűség, az iparfejlesztés feltételei és a természeti, valamint a társadalmi adottságok. A belterjesség nem szorítkozhat egyik, vagy másik termelési ágra. A cél az, hogy minden termelési táj adottságainak és jellegének megfelelően területegységként a legnagyobb hozamot érjék el a legkisebb költséggel. A mezőgazdaság belterjes fejlesztése a gazdasági és tudományos szervektől egyaránt nagy erőfeszítéseket követel. Az agrárközgazdasági és üzengazdasági tudományoknak továbbra is felelősségteljes kutatómunkát kell végezniük, hogy előbbre haladjunk a mezőgazdaság belterjessé tételében - mondotta befejezésül Erdei Ferenc akadémikus. /folyt.köv./

/A Magyar Tudományos....4.folyt./

A matematikai és fizikai tudományok osztályán két előadás hangzott el. Jánossy Lajos akadémikus és Náray Zsolt beszámoltak a fény kettős természetével kapcsolatos vizsgálataikról. A nemzetközi szakkörökben éveken ezelőtt vita alakult ki a látható fény ugynevezett kettős természetéről, amelyet a fizikusok többsége természeti törvényként fogadott el. A nemzetközi vitába Jánossy Lajos akadémikus is bekapcsolódott és elméleti munkáiban rámutatott, hogy számos állítás, amely a fény természetével, a korszerű fizikai felfogás helyességével kapcsolatban elhangzott, nélkülözi a kísérleti alapot. Jánossy Lajos és munkatársa Náray Zsolt kísérletezett és olyan berendezést hozott létre, amellyel igazolta a fény természetére vonatkozó jelenlegi felfogást. A kísérletekhez szükséges berendezést harminc méterrel a föld felszíne alatt elhelyezett laboratórium betonszikla padlójába építették be és a méréseket távvezérléssel bonyolították le.

Szalay Sándor, a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagja a debreceni Atommagkutató Intézet igazgatója nagyjelentőségű tudományos eredményéről számolt be. Munkatársával Csikai Gyula kandidátussal együtt Wilson-Pfle ködkamrával sikerült lefényképezniük egy fontos és rejtélyes atomrészecské, a neutrino visszalökő hatását. Kísérleteikhez a hélium hetes atomsúlyú rádióaktív izotópját használták. A Wilson-kamrában a hélium hetes izotóp atom bomlásakor nagy sebességű elektront lök ki magából, visszalökést szenved és mozgásba jön mintegy ágyú, amelyből lövedéket löttek ki. A fényképfelvételek azt mutatták, hogy a visszalökött atommag nem ellenkező irányban mozog, mint az elektron. A felvételek ezzel azt igazolták, hogy az elektronnal egyidejűleg egy másik részecske, a rejtélyes neutrino is kirepül, de más irányban. Ennek visszalökő hatását a világon először sikerült lefényképezni. A felvételek tudományos értékelésekor meghatározták a neutrino és az elektron pályája által bezárt szöveget és így jelentős felvilágosítást nyertek az atommagok belsejében működő eddig kevésbé ismert atommag-erők természetéről.

A felfedezésre világszerte felfigyeltek az atomkutatók és nagy az érdeklődés a további vizsgálatok eredményei iránt. /MTI/

B 52. kiadás

1957. december 17. 19 óra — perc

A pedagógusok V. országos küldöttközgyűlése

1957. december 17.

A Magyar Pedagógusok Szabad Szakszervezete december 20-21.-én tartja V. Országos Küldöttközgyűlését. A közgyűlésen az ország különböző részeiből 217 küldött vesz részt. A tanácskozáson napirendre kerülnek közoktatáspolitikánk legfontosabb időszerű kérdései, a pedagógusok élet- és munkakörülményeinek problémái és a szakszervezet tevékenységének többi fontos területe.

A szakszervezet központi vezetősége már két hónappal ezelőtt a tagság elé tárta a küldöttközgyűlés beszámolójának tervezetét, s ezt a pedagógusok alapszervezeti taggyűléseiken, valamint a megyei küldöttgyűléseken részletesen megvitatták. A beszámoló most a tagság vitáiban felmerült sok értékes javaslattal gazdagodva kerül az országos küldöttközgyűlés elé.

A tanácskozáson több külföldi vendég is részt vesz, köztük a szovjet, a jugoszláv és a román pedagógus szakszervezet küldöttei. A szovjet pedagógusokat A. Grigorjev, a szovjet pedagógus szakszervezet sztálingrádi megyei bizottságának elnöke képviseli. /MTI/

Rendelkezés a képesítés nélküli nyelvoktatók alkalmazásáról

1957. december 17.

A Művelődésügyi Miniszter utasítása intézkedik az általános és középiskolai nyelvoktatók képesítésével kapcsolatban.

Az általános iskolában orosz nyelv oktatására, az orosz nyelvre tanári képesítéssel nem rendelkező, de oroszul beszélni tudó tanárok és tanítók alkalmazhatók. Az orosz nyelv oktatására óraadóként pedagógusi képesítéssel nem rendelkező, de legalább középiskolai végzettségű és oroszul beszélni tudó szénélyek is alkalmazhatók.

A gimnáziumokban, valamint a közgazdasági technikumokban a minisztérium hozzájárulásával legfeljebb egy tanév tartamára alkalmazhatók egy-egy idegen nyelv tanítására tanári szakképzettséggel nem rendelkező középiskolai tanárok is. A megyei tanácsok művelődésügyi osztályai, illetőleg a fővárosi tanács oktatási osztálya az utasítás alapján megfelelő számú nyelvoktató alkalmazásával gondoskodik az egyes általános iskolákban jelenleg szünetelő orosz nyelvoktatás megindításáról. /MTI/

B 53. kiadás

1957. december 17. 19 óra 25 perc

Az IBUSZ felhívása: menetjegyét napokkal az utazás előtt váltsa meg

1957. december 17.

Az IBUSZ az ünnepek előtt várható nagy utasforgalommal kapcsolatban felhívja az utazóközönséget, hogy menetjegyét napokkal az utazás előtt váltsa meg a vasuti pénztárnál, vagy az IBUSZ menetjegyirodákban.

Az IBUSZ Keleti és Nyugati-pályaudvari kirendeltsége - amely éjjel-nappal szolgálatot tart - tekintettel az ünnepi forgalomra nemcsak menetért, hanem egyszeri utazásra szóló menetjegyeket is kiad. /MTI/

Diáknagygyűlés Nagykanizsán

1957. december 17.

Kedden délután diáknagygyűlést tartottak Nagykanizsán a városi művelődési házban. Ezen a gimnázium, a közgazdasági, a mezőgazdasági és az olajipari technikum KISZ szervezetének tagjai, a legszorgalmasabb diákok, valamint tanárok vettek részt. A nagygyűlésen Mezőfi Lajos, a megyei pártbizottság agit. prop. osztályának munkatársa mondott beszédet a napi bel- és külpolitikai kérdésekről, s a diákság feladatairól.

Az új esztendő első két hónapjában a megye többi középiskolájában is gyűléseket tartanak a diákok részére, ahol megbeszélnek, hogy milyen feladataik vannak a középiskolás diákoknak a szocializmus építésében. /MTI/

Iskolavetés Kiskunhalason

1957. december 17.

Kedden ünnepélyesen vették birtokukba most elkészült iskolájukat a Kiskunhalas határában levő Zsanapuszta lakói. Kiskunhalason ez a második iskola, amelyet ebben az évben, teljes egészében a város saját bevételeiből és a lakosság önként vállalt munkájával építettek. A két tantermes, összkomfortos tanítólakással ellátott épülettel együtt jelenleg 18 iskola működik a városban. /MTI/

B 54. kiadás

1957. december 17.

11 óra 0 perc

Kodály Zoltánt az Eötvös Loránd Tudományegyetem díszdoktorává avatták

1957. december 17.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem rektora és tanácsa kedden este ünnepi közgyűlésen az egyetem díszdoktorává avatta a 75 éves Kodály Zoltánt. Az egyetem aulájában tartott ünnepélyen megjelent: dr. Rusznyák István, az Akadémia elnöke, Szigeti József, a művelődésügyi miniszter első helyettese, az egyetem professzori kara, társadalmi és művészeti életünk több neves személyisége, a mester számos tisztelője.

Az egyetem tanácsa nevében Ortutay Gyula rektor üdvözölte Kodály Zoltánt, akinek díszdoktorrá avatása - mint mondotta - nemcsak az egyetemnek, hanem a művészetnek, a tudománynak is nagy eseménye. Ezután az egyetem ajándékképpen átnyújtotta Kodály Zoltánnak - eredeti kéziratban - az 1906-ban írt doktori értekezésének professzori bírálatát.

Kodály Zoltán sokoldalú munkásságát Turóczi-Trostler József, a bölcsészettudományi kar dékánja méltatta.

- Alig ismerünk zenei életművet, amely ilyen mértékben újult volna meg népének zenei ősnyelvéből - mégpedig a művészi tudatosság legtisztább fokán - mint Kodályé - mondotta. Kevés olyan zeneköltőt ismerünk, akinek ilyen mértékben szolgált volna ki-meríthetetlen inspirációs forrásul népének történeti hagyományai és költészete, mint Kodálynak.

- Egyik kezdeményezője volt Kodály annak a mozgalomnak, amelyet jellegzetes és történeti szerepe szerint joggal nevezhetünk kulturális forradalomnak, mert programjára tüzte a tömegek zenei analfabétizmusának és közömbösségének megszüntetését, zenei átnyelvelését, mai értelmzésünk szerint "a zene mindenkié" jelszavának megvalósítását. Hogy a mozgalom milyen eredménnyel járt, mutatja Kodály korisműveinek, köztük gyermekkorusainak diadalutja, mai zenei kulturánk magas szintje, s a munkás- és paraszttömegek fokozódó igénye a zene iránt.

Turóczi-Trostler József beszéde után az egyetem rektora és tanácsa közfogással a bölcsészettudományok díszdoktorává fogadta Kodály Zoltánt, aki átvette díszdoktori oklevelét.

A Magyar Tudományos Akadémia nevében dr. Rusznyák István, az Akadémia elnöke köszöntötte a nagy zeneköltőt, s átnyújtotta neki az Akadémia elnöksége és a nyelv- és irodalomtudományok osztálya kiadásában Kodály Zoltán 75. születésnapjára megjelent zenetudományi kötetet. /folyt.köv./

1943

B 55. kiadás

1957. december 17.

19 óra 50 perc

/Kodály Zoltán...folyt./

Az ünnepély befejezésül Kodály Zoltán közvetlen szavakkal köszönetet mondott az egyetem vezetőségének.

A megjelentek hosszasan, melegen ünnepelték az egyetem új díszdoktorát. Az ünnepség utáni műsorban neves művészek és együttesek Kodály műveket adtak elő. /MTI/

/Megnyit a....8.folyt./

Nyers Rezső, a SZÖVOSZ Igazgatósága elnökének beszámolója után Nánási László, a Szövetkezetek Országos Szövetsége felügyelő bizottságának elnöke ismertette a bizottság munkáját és eredményeit. Hangsúlyozta többek között, hogy a megyei és járási választott szervezetek és a hivatali apparátusnak az eddiginél sokkal hatékonyabban kell segítenie az ellenőrző szervek munkáját. A felügyelő bizottság az ellenforradalom utáni időkben behatóan foglalkozott a földművesszövetkezetek vagyoni védelmi problémáival. Ugyanis az ellenforradalom után észrevehetően meglazult a fegyelen a szövetkezeti apparátusban, elszaporodtak a sikkasztások, csalások, visszaélések. A SZÖVOSZ Igazgatóságának jelentése szerint a lovtári hiányok 1953 óta 0.24 százalékról 0.33 százalékra emelkedtek. Eppen ezért a SZÖVOSZ felügyelő bizottságának, s általában az ellenőrző szervezetek javítani kell munkájukat.

Ezután Losták Pál, a SZÖVOSZ szövetkezetpolitikai főosztályának vezetője, a SZÖVOSZ Igazgatóságának tagja ismertette a földművesszövetkezeti alapszabály módosításáról szóló tervezetet.

- A tervezet elkészítésénél arra törekedtünk - mondotta - hogy az a jelenleginél sokkal egyszerűbb, áttekinthetőbb és érthetőbb legyen. Lényeges változást mutat a minta alapszabálytervezet továbbá a vezetőségek felelősségét illetően is, elsősorban pedig a vagyoni védelem terén. A jelenleginél több jogot ad a vezetőknek, de egyben nagyobb felelősséget és kötelezettséget is ró rájuk. Az alapszabálytervezet tovább szélesíti a szövetkezeti demokráciát és ezen belül elsősorban a tagság jogait. A jövőben sokkal inkább számíthatunk a földművesszövetkezeti nőtagok politikai és gazdasági munkájára, ezért az alapszabálytervezet a nőbizottságokat is beilleszti a szövetkezet szervezetébe. /folyt.köv./

/Megnyilt a...9.folyt./

Berecz Imréné, Pest megye küldötte ismertette a megyében elért eredményeket, majd a tapasztalt hiányosságok közül megemlítette a vidéki husellátás nehézségeit. Megemlítette továbbá, hogy a termékek felvásárlási és a fogyasztási ára között még mindig nagy a különbség. Kérte a kongresszust, intézkedjék a szükségtelen közvetítő "kezek kiiktatásáról.

Jászai József, Veszprém megye küldötte a megyei felügyelő bizottság munkáját ismertette, majd az általa szervezett iskolaszövetkezet hasznos, nevelő munkájáról és a nőbizottságok működéséről számolt be.

Pintér Ferenc Tolna megyei küldött elmondta, hogy a termelési szerződés-kötéseket hogyan bonyolították le.

Haás Klára, a győri Bercesényi Miklós iskola fogyasztási szövetkezeté-nek küldötte elmondta: ők alakították az ország első ilyen jellegű szövetkezetét és jelenleg 250 taggal dolgoznak. Az első három hónapban havi 20.000 forint forgalmat bonyolítottak le és az I.negyedévben a jövedelmük több mint 7.000 forint volt.

Samu Pál, Csongrád megyei küldött arról beszélt, hogy a gépállomások felesleges gékapacitását a földművesszövetkezetek közreműködésével hogyan hasznosítják az egyéni parasztgazdaságokban. Ennek eredményeként egyedül Szegváron körülbelül 2.000 holdnyi területet kötöttek le gépi munkákra az egyéni termelők a földművesszövetkezet közreműködésével. Bírálta a földművesszövetkezetek magellátásban végzett munkáját.

Dalos Ferenc, a Bács-Kiskun megyei küldött elmondta, hogy náluk az idén 12.000 új tag lépett be a földművesszövetkezetekbe és ma már a megye dolgozó parasztságának 80 százaléka tartozik a földművesszövetkezetekbe. Jelentősen növekedett a földművesszövetkezetek részjogyalapja is.

Kökény Lajos, Bács-Kiskun megyei küldött hangsúlyozta, hogy a termelést elősegítő beruházásokra az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani.

Bolla Antalné, a Heves megyei Acsád község küldötte a helyi nőbizottság munkájáról beszélt. Varrótanfolyamot szerveztek, hitelbe vettek varrógépet a szövetkezettől, amit rövidesen kifizetnek a varrótanfolyam részvételi díjából. Legközelebbi tervük, hogy az asszonyok munkájának könnyítésére mosodát nyitnak.

Ezután került sor Tyhon Sztjepanovics Krajusin, a szovjet szövetkezeti küldöttség vezetőjének felszólalására.

/folyt.köv./

/Megnyilt a...10.folyt./

- Engedjék meg - mondotta - hogy a Centroszozuz igazgatóságának megbízásából, a szovjet szövetkezők nevében szívből jövő köszönetet mondjak a Szövetkezők Országos Szövetségének a szíves meghívásért. Örülünk, hogy vendégei lehetünk a magyar szövetkezeti mozgalom számára nagyjelentőségű kongresszusnak.

- A szocialista országok kommunista és munkáspártjai képviselőinek nemrégiben Moszkvában tartott értekezlete és az ott egyhanguan elfogadott nyilatkozat a szocialista országok népei és ezenbelül Magyarország és a Szovjetunió népei közötti összefogás további megszilárdítását szolgálja. A szovjet szövetkezők és az egész szovjet nép osztja Kádár János elvtársnak azt a véleményét, hogy ez a nagy találkozó még erősebbé tette a földgolyó különböző részein élő, a békéért és a szocializmusért harcoló dolgozók millióit összerűző szálakat.

- Az országaink szövetkezői közötti barátság szilárdításához nagymértékben hozzájárultak a személyes kapcsolatok. A Centroszozuz igazgatóságának a meghívására 1957. február-márciusában kereskedelmi tárgyalások folytatása és árucsereforgalmi szerződés megkötése céljából SZOVOSZ-delegáció járt a Szovjetunióban. Ez év második felében ugyancsak magyar szövetkezeti vezetők látogattak el hazánkba. A Centroszozuz küldöttsége viszont résztvett a júniusi budapesti vásáron, majd a szovjet fogyasztási szövetkezeti dolgozók, mint küldöttek, sorra látogatták a magyar szövetkezeteket.

- A magyar földművesszövetkezetek munkájának eredményei arról tanuskoznak, hogy a földművesszövetkezetek és a szövetkezeti tagok az egész magyar nép jólétének emelése érdekében vívott harcukat sikerrel folytatják. E sikerek a Magyar Szocialista Munkáspárt támogatása, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány állandó segítsége folytán valósulnak meg.

Saját szövetkezeti mozgalmukról szólva elmondotta:

- Országunk állandóan növekvő árutermelése a kolhozok és a kolhoz-parasztok jövedelmének emelkedése lehetővé teszi, hogy a fogyasztási szövetkezetek évről-évre növeljék áruforgalmukat. A Szovjetunió fogyasztási szövetkezeiteinek áruforgalma 1957-ben 16.7 százalékkal haladta meg az előző évi forgalmat, de jelentősen emelkedett a vendéglátóipari forgalom is. A fogyasztási szövetkezetek nagy összegeket fordítanak az anyagi és a műszaki bázis fejlesztésére, üzletek, raktárak, mezőgazdasági termékeket feldolgozó üzemek építésére. A falvakban ma már olyan nagy és jól felszerelt üzletek működnek, amelyek semmivel sem maradnak el a korszerű városi üzletektől.

/folyt.köv./

B 58. kiadás

1957. december 17.

10 óra 15 perc

/Megnyilt a....ll.folyt./

A szocialista mezőgazdaság fejlődésével párhuzamosan növekszik a fogyasztási szövetkezetek felvásárlási tevékenysége is. Szakemberek nevelése érdekében egyre több szakképzésről gondoskodnak szövetkezeteink. Az 1957-1958-as tanévben a szovjet szövetkezeti tanintézetekben 52.000 hallgatót képezünk ki s erre a célra 467 millió rubelt fordítunk. Bővül a szövetkezeti szanatóriumok, üdülők, uttörőtáborok, gyermeküdülők hálózata is.

Erősödnek a Centroszozjuz és a külföldi szövetkezeti szervezetek kapcsolatai. Az idén 41 szövetkezeti küldöttség látogatta meg hazánkat, ugyanakkor 36 szovjet szövetkezeti küldöttség utazott külföldre. A Centroszozjuz jelenleg 17 ország szövetkezeti központjával áll kereskedelmi kapcsolatban. Az idén a SZÖVOSZ-szal is kötöttünk árucsereforgalmi egyezményt. Ezeket a kapcsolatokat a jövőben tovább kívánjuk fokozni.

Ezután arról beszélt, hogy a szovjet szövetkezetek képviselői a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségében aktív tevékenységet fejtenek ki annak érdekében, hogy a szövetségben az országok politikai helyzetétől függetlenül, a SZNSZ alapszabályának megfelelően, valamennyi szövetkezeti szervezet képviselve legyen.

A tanácskozáson kedden még a következők szóltak fel: Hollósi Lajos, a Fojér megyei Pártbizottság mezőgazdasági osztályvezetője, Nagy Károly, Békás megyei küldött, Jan Marcek a Szlovákiai Szövetkezetek Szövetségének elnöke óltette a csehszlovák és magyar szövetkezők barátságát, majd így folytatta: - A csehszlovák fogyasztási szövetkezeti mozgalomnak több mint 1 millió 600.000 tagja van. Szeretnénk kiépíteni a fogyasztási szövetkezetek hálózatát oly módon, hogy ellátási feladatát a kereskedelmi költségek állandó csökkentése mellett minél jobban betölthesse. Az elmúlt évben sok szövetkezetünk e ybeolvajt és ezzel lehetővé vált a műszaki apparátus megjavítása, az önköltségek csökkentése, a szövetkezetek magasabb jövedelmezősége és nem utolsósorban, a lakosság jobb ellátása. Hangsúlyozta, hogy a fogyasztási szövetkezetek a kereskedelmi tevékenység mellett, széleskörű ipari tevékenységet is folytatnak. A szocialista sütőipar termelésének 50 százalékát a szövetkezetek végzik.

A tanácskozást Nagy Dániel, az Országos Földművesszövetkezeti Tanács tagja rekesztette be. A kongresszus holnap folytatja munkáját.

A kongresszusi küldöttek és a külföldi küldöttségek tagjai este az Operaházban megtekintették Kodály Zoltán Hány János című daljátékának előadását. /MTI/

20.15

B 59. kiadás

1957. december 17. 11 óra 15 perc

Időjárásjelentés

1957. december 17.

A Meteorológiai Intézet jelenti december 17.-én este 21 órakor:

Felhős idő

Európa időjárás helyzetében az elmúlt 12 óra alatt lényeges változás nem következett be. Változatlanul Németország, valamint Lengyelország területén van a leghidegebb. A nappali felmelegedés helyenként még a mínusz 10 fokot sem érte el. Hazánkban ma a Dunántúlon hevesített. Pécsen és Siófokon esett az eső. A nappali hőmérséklet nyugaton plusz 1-mínusz 1, keleten plusz 1-plusz 3, Debrecenben plusz 6 fokra emelkedett.

Budapeston kedden 21 órakor a hőmérséklet plusz 2 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, alig változik.

Várható időjárás szerdán estig: Erősen felhős idő, sok helyen hevesítés. Mérsékelt keleti-délkeleti szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Várható legalacsonyabb hőmérséklet ma éjjel: 0-mínusz 3, legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán 0-plusz 3 fok között.

/MTI/

V e g e

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1957. december 18. 6 óra -- perc

Kisvendéglők lesznek a budapesti földművesszövetkezeti italboltokból

A főváros földművesszövetkezeteinek mintegy 80 vendéglátóipari vezetője, valamint az Állami Pincegazdaságok, a Kőbányai Sörgyár és a Vendéglátóipari Országos Szövetkezeti Központ több képviselője értekezleten tárgyalta meg a jövő esztendői feladatokat. Kovács Ferenc, a Budapesti Fogyasztási és Értékesítési Szövetkezeti Központ kereskedelmi osztályvezetője beszámolójában elmondotta, hogy az utolsó övnyved november 30-ig esedékes tervét 104 százalékra teljesítették. Hangsúlyozta, hogy az italbolt hálózat szamszerű növelése helyett ezentúl a figyelmesebb kiszolgálásra, a kulturáltabb vendéglátóipari munkára helyezik a fókuszot. Az italboltokat átalakítják családias kisvendéglőkké. A hozzászólók egyetértettek a földművesszövetkezeti vendéglátás ilyen irányú fejlesztésével, s részletesen megvitatták az 1958 évi beruházások felhasználását, többek között az egyes éttermek, üzemegek korszerűsítését. /MTI/

Nagy közös vagyona van az eszaki Petőfi termelőszövetkezetnek

Már több éve milliomos termelőszövetkezetként emlegetik Vas megyében az eszaki Petőfi Termelőszövetkezetet. Jó híreket az idén tovább öregbítették a termelőszövetkezet tagjai. Kiváló állattenyésztésük 539.000 forintot hozott a háshoz. A jövedelemből 32.25 forint értékű terményt, illetve pénzt osztottak egy-egy munkaegységre és több mint negyedmillió forinttal növelték a szövetkezeti közös vagyont. A termelőszövetkezet összvagyonából az egy családra jutó érték 79.367 forint. Emellett minden termelőszövetkezeti tagnak saját háza van. Ekkora vagyont a legmódosabb községeknek sem mondhatnak magukénak. /MTI/

Zalai tenyészűszők utaznak Egyiptomba

Nemrégiben egyiptomi kereskedők, állatorvosok jártak a zalai falvakat a Külkereskedelmi Minisztérium szakembereivel, s négy községben: Komárváros, Gelse, Garabona és Felsőrajk községben száz tenyészűszőt vásároltak a gazdáktól. Az értékes állatokat a jövő héten szállítják Egyiptomba. /MTI/